

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

**1 Ocak - 31 Aralık 2021 hesap dönemine ait
konsolide finansal tablolar ve
bağımsız denetçi raporu**

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi Genel Kurulu'na,

A) Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

1) Görüş

TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi'nin ("Şirket") ile bağlı ortaklıklarının ("Grup") 31 Aralık 2021 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kâr veya zarar tablosu, konsolide diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynak değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dâhil olmak üzere finansal tablo dipnotlarından oluşan konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre ilişikteki konsolide finansal tablolar, Grup'un 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal performansını ve konsolide nakit akışlarını, Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına ("TFRS") uygun olarak, tüm önemli yönleriyle, gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

2) Görüşün dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına ("BDS") uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun *Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları* bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGK tarafından yayımlanan *Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar* ("Etik Kurallar") ile konsolide finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3) Kilit denetim konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

Kilit denetim konuları	Kilit denetim çalışmalarının belirlenmesindeki hususlar
Aktifleştirilmiş geliştirme maliyetleri	
Grup, otomobil üretiminin verimliliğinin ve kapasitesinin artırımı veya maliyetlerinin azaltılması kapsamında yapmış olduğu geliştirme maliyetlerini aktifleştirmektedir. Dipnot 13'de detayları sunulan aktifleştirilen geliştirme maliyetlerinin 31 Aralık 2021 tarihli konsolide finansal tablolardaki payı, ilgili maliyetlerin mahiyetlerinin çeşitliliği ve ilgili maliyetlerin aktifleştirilmesi sürecinde uygulanan yönetim muhakemeleri dolayısıyla denetimimiz için önemlidir.	Denetim prosedürlerimiz, Grup'un uyguladığı politikalarının incelenmesini, projeler ile ilgili beklentilerin değerlendirilmesini ve her proje ile ilgili olarak aktifleştirilen geliştirme maliyetlerinin mahiyetlerinin incelenmesini içerir. Geliştirme safhasındaki projeler için en önemli yönetim değerlendirmelerinden birisi, ilgili projenin ilintili olduğu ürünlerin pazar performansının tahmini üzerinedir. Geliştirme safhasındaki projeler ile ilgili olarak denetim prosedürlerimiz, yönetim değerlendirmelerinin uygunluğunun değerlendirilmesinden, geliştirme çalışmalarının sonuçlarını incelemekten, ilgili tutarların doğruluğunu test etmekten ve Grup'un içsel yönetim ve onaylama süreçlerini incelemekten oluşmaktadır. Ayrıca, Grup'un Araştırma, Geliştirme ve Satış departmanlarında bulunan yöneticiler ile görüşmeler yapılmış olup, satışı aktif olarak başlayan ürünlerin satış performansları incelenmiştir ve ilgili projeler için aktifleşmiş olan maliyetlerin geri kazanılabilirliği değerlendirilmiştir. Buna ek olarak, Dipnot 13'te Maddi olmayan duran varlıklar notunda yer alan açıklamaların yeterliliği TFRS kapsamında tarafımızdan değerlendirilmiştir.
Garanti karşılığı	
31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla Dipnot 15'de açıklandığı üzere, ürün garantileri ile ilgili olarak konsolide finansal tablolara yansıtılan karşılıklar 371.172 bin TL tutarındadır. Ürün garanti karşılığı tutarı, ürün satışı sonrasında gelecek dönemdeki parça maliyetlerinin tahminleri, işçilik giderlerinin tahminleri ve geçmiş dönemlere ait garanti kullanım oranları baz alınarak konsolide finansal tablolara yansıtıldığından, uygun karşılık tutarının belirlenmesi hassas varsayımlar içermektedir.	Denetim prosedürlerimizin bir parçası olarak garanti kapsamında yer alan ürünlere ait karşılık çalışması Grup yönetiminden temin edilmiştir. Çalışmada yer alan son üç yıla ait geçmiş dönem garanti kapsamındaki kullanımlar, muhasebe kayıtlarında bulunan tutarlar ile karşılıklı olarak kontrol edilmiş olup, yedek parça satış fiyatları ile çalışmada kullanılan birim satış fiyatları da kontrol edilmiştir. Ek olarak satış maliyetlerinin parçası olan işçilik giderleri ile ilgili Grup yönetimi tarafından kullanılan varsayımlar değerlendirilmiştir. İşletme kaynak planlaması (ERP) tarafından hesaplanan ürün garanti karşılığı tutarının Grup politikaları ile uyumu incelenmiş olup ERP çalışması sonrasında yapılan marj düzeltmeleri ve bu düzeltmelerin nedenleri ile ilgili olarak Grup yönetimiyle görüşülmüştür. Buna ek olarak, Dipnot 15' te Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler notunda yer alan açıklamaların yeterliliği TMS 37 kapsamında tarafımızdan değerlendirilmiştir.

Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	
Dipnot 9'da detayları açıklanan, 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla 4.382.529 bin TL tutarındaki finans sektörü faaliyetlerinden alacaklara ilişkin değer düşüklüğü bakiyesi, değer düşüklüğü tutarı belirlenmesi sırasında Grup yönetiminin kullandığı değerlendirmelerin detaylı olması ve yönetimin tahmin ve varsayımlarına da bağlı olması nedeniyle denetim çalışmalarımız açısından önem taşımaktadır. Finans sektörü faaliyetlerinden alacakların değer düşüklüğüne uğrama riski olması ve dolayısıyla finans sektörü faaliyetlerinden alacakların defter değerinin, tahmini geri kazanılabilir değerinden daha yüksek olma ihtimali nedeniyle, denetim riskimiz bulunmaktadır.	Denetim prosedürlerimizin bir parçası olarak, değer düşüklüğüne uğramış finans sektörü faaliyetlerinden alacakları ve gereken karşılıkların tespiti için tasarlanmış önemli kontrollerin operasyonel etkinliğini değerlendirmek için karşılıkların hesaplamasına ilişkin kredinin verilmesi, kayıtlara alınması, gözlemlenmesi ve ödenmesi sürecindeki iç kontroller test edilmiş ve değerlendirilmiştir. Ek olarak, mesleki yorumumuza dayanarak finans sektörü faaliyetlerinden alacaklardan örneklem seçimi gerçekleştirilmiş ve finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar içerisinde değer düşüklüğüne ilişkin nesnel bir kanıtın varlığı değerlendirilmiştir. Buna ek olarak, Dipnot 9 da Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar notunda yer alan açıklamaların TFRS'ler açısından yeterliliği tarafımızdan değerlendirilmiştir.

4) Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların TFRS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Konsolide finansal tabloları hazırlarken yönetim; Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Grup'u tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Grup'un finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

5) Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu konsolide tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı “önemli yanlışlık” riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. (Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.)
- Grup'un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminlerinin ve ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.
- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak, Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız hâlinde, raporumuzda, konsolide finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Grup'un sürekliliğini sona erdirebilir.
- Konsolide finansal tabloların, açıklamalar dâhil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.
- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, Grup içerisindeki işletmelere veya faaliyet bölümlerine ilişkin finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Grup denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususlar ile varsa, ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmış bulunmaktayız.

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağına makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

B) Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

- 1) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 398'inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması ve Risk Yönetimi Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 3 Şubat 2022 tarihinde Şirket'in Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.
- 2) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Şirketin 1 Ocak – 31 Aralık 2021 hesap döneminde defter tutma düzeninin, finansal tabloların, kanun ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.
- 3) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

Bu bağımsız denetimi yürütüp sonuçlandıran sorumlu denetçi Ethem Kutucular'dır.

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of Ernst & Young Global Limited

Ethem Kutucular, SMMM
Sorumlu Denetçi

3 Şubat 2022
İstanbul, Türkiye

İÇİNDEKİLER	SAYFA
KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU	1-2
KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR ve DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU	3-4
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU	5
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU.....	6
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN AÇIKLAYICI NOTLAR.....	7-65
NOT 1 GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	7
NOT 2 KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR.....	8-27
NOT 3 BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA.....	28
NOT 4 NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ.....	28-29
NOT 5 FİNANSAL YATIRIMLAR.....	29
NOT 6 FİNANSAL BORÇLANMALAR.....	30-32
NOT 7 TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR	33
NOT 8 DİĞER ALACAKLAR VE DİĞER BORÇLAR.....	34
NOT 9 FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAKLAR	34-35
NOT 10 STOKLAR	35
NOT 11 YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER	36
NOT 12 MADDİ DURAN VARLIKLAR.....	37-38
NOT 13 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR.....	39
NOT 14 DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI	40
NOT 15 KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	41-42
NOT 16 ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR	43-44
NOT 17 PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER, ERTELENMİŞ GELİRLER, DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	44
NOT 18 ÖZKAYNAKLAR	45
NOT 19 HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ	46-47
NOT 20 ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	48
NOT 21 NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER.....	49
NOT 22 ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER	49
NOT 23 YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER	49
NOT 24 FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ	49
NOT 25 VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	50-53
NOT 26 PAY BAŞINA KAZANÇ.....	53
NOT 27 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI	54-55
NOT 28 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ.....	56-63
NOT 29 FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR).....	64-65
NOT 30 BAĞIMSIZ DENETÇİ/BAĞIMSIZ DENETİM KURULUŞUNDAN ALINAN HİZMETLERE İLİŞKİN ÜCRETLER.....	65
NOT 31 RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	65

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla
konsolide finansal durum tablosu
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

		Bağımsız	Bağımsız
		denetimden	denetimden
		geçmiş	geçmiş
	Notlar	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
VARLIKLAR			
Dönen varlıklar:			
Nakit ve nakit benzerleri	4	4.214.726	4.249.809
Finansal yatırımlar	5	240	1.002
Ticari alacaklar			
- <i>İlişkili taraflardan ticari alacaklar</i>	27	5.660.932	4.049.339
- <i>İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar</i>	7	1.481.414	1.443.673
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	9	2.146.646	1.400.368
Diğer alacaklar	8	690	101
Stoklar	10	2.379.087	1.523.966
Peşin ödenmiş giderler	17	72.223	42.328
Cari dönem vergisiyle ilgili varlıklar	25	-	3.537
Diğer dönen varlıklar	17	213.590	127.243
Toplam dönen varlıklar		16.169.548	12.841.366
Duran varlıklar:			
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	9	2.235.883	1.459.500
Diğer alacaklar	8	332	234
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	11	69.285	69.000
Maddi duran varlıklar	12	1.903.864	2.037.483
Kullanım hakkı varlıkları		5.088	9.826
Maddi olmayan duran varlıklar	13	1.920.856	1.880.284
Peşin ödenmiş giderler	17	22.682	78.201
Ertelenmiş vergi varlığı	25	1.145.803	1.099.727
Toplam duran varlıklar		7.303.793	6.634.255
Toplam varlıklar		23.473.341	19.475.621

1 Ocak - 31 Aralık 2021 hesap dönemine ait konsolide finansal tablolar, 3 Şubat 2022 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında onaylanmıştır. Söz konusu konsolide finansal tablolar Genel Kurul'da onaylanması sonucunda kesinleşecektir.

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi**31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla
konsolide finansal durum tablosu****(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)**

		Bağımsız denetimden geçmiş	Bağımsız denetimden geçmiş
	Notlar	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
KAYNAKLAR			
Kısa vadeli yükümlülükler:			
Kısa vadeli borçlanmalar	6	150.000	50.000
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	6	3.988.262	2.777.079
Ticari borçlar			
- İlişkili taraflara ticari borçlar	27	5.083.471	4.011.979
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar	7	3.684.915	3.472.116
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	16	173.105	141.144
Diğer borçlar	8	22.921	19.006
Müşteri sözleşmelerinden doğan yükümlülükler	17	44.205	36.297
Devlet teşvik ve yardımları	14	4.516	4.516
Ertelenmiş gelirler	17	94.784	44.789
Dönem karı vergi yükümlülüğü	25	50.594	-
Kısa vadeli karşılıklar	15	454.575	318.239
Diğer kısa vadeli yükümlülükler		6.441	5.569
Toplam kısa vadeli yükümlülükler		13.757.789	10.880.734
Uzun vadeli yükümlülükler:			
Uzun vadeli borçlanmalar	6	3.620.796	3.862.706
Türev araçlar	29	2.124	7.276
Devlet teşvik ve yardımları	14	2.135	6.651
Uzun vadeli karşılıklar			
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar	16	347.106	249.643
Toplam uzun vadeli yükümlülükler		3.972.161	4.126.276
Toplam yükümlülükler		17.729.950	15.007.010
Özkaynaklar:			
Ödenmiş sermaye	18	500.000	500.000
Sermaye düzeltme farkları		348.382	348.382
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı giderler			
- Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları		(149.799)	(81.944)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı giderler			
- Nakit akış riskinden korunma kayıpları		(1.894.105)	(1.455.424)
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	18	398.178	369.326
Geçmiş yıllar karları		3.259.419	3.004.101
Net dönem karı		3.281.316	1.784.170
Toplam özkaynaklar		5.743.391	4.468.611
Toplam kaynaklar		23.473.341	19.475.621

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi**31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide kar veya zarar tablosu****(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)**

		<i>Bağımsız denetimden geçmiş</i>	<i>Bağımsız denetimden geçmiş</i>
		1 Ocak -	1 Ocak -
	Notlar	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Hasılat	19	29.684.305	23.556.747
Satışların maliyeti (-)	19	(24.065.233)	(20.439.545)
Ticari faaliyetlerden brüt kar		5.619.072	3.117.202
Finans sektörü faaliyetleri hasılatı		828.704	425.585
Finans sektörü faaliyetleri maliyeti (-)		(619.313)	(329.179)
Finans sektörü faaliyetlerinden brüt kar		209.391	96.406
Brüt kar		5.828.463	3.213.608
Genel yönetim giderleri (-)	20	(510.139)	(390.629)
Pazarlama giderleri (-)	20	(596.791)	(480.225)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	20	(126.527)	(75.997)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	22	2.918.260	1.381.427
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	22	(3.417.547)	(1.582.021)
Esas faaliyet karı		4.095.719	2.066.163
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	23	38.455	10.558
Finansman gideri öncesi faaliyet karı		4.134.174	2.076.721
Finansman gelirleri	24	3.331.176	1.545.965
Finansman giderleri (-)	24	(3.953.134)	(1.791.910)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı		3.512.216	1.830.776
Dönem vergi geliri / (gideri)		(230.900)	(46.606)
- Dönem vergi gideri (-)	25	(113.178)	(31.884)
- Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	25	(117.722)	(14.722)
Dönem karı		3.281.316	1.784.170
Dönem karının dağılımı:			
Kontrol gücü olmayan paylar		-	-
Ana ortaklık payları		3.281.316	1.784.170
Pay başına kazanç (Kr)	26	6,56	3,57

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla
konsolide diğer kapsamlı gelir tablosu
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

		<i>Bağımsız denetimden geçmiş</i>	<i>Bağımsız denetimden geçmiş</i>
	Notlar	1 Ocak – 31 Aralık 2021	1 Ocak – 31 Aralık 2020
Dönem karı		3.281.316	1.784.170
Diğer kapsamlı gelirler:			
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar			
- Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları / (kayıpları)	16	(85.181)	(17.624)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar			
diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler			
- Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları, vergi etkisi	25	17.326	3.525
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacaklar			
- Nakit akış riskinden korunma kazançları / (kayıpları)	2	(585.153)	(552.139)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacaklar			
diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler			
- Nakit akış riskinden korunmaya ilişkin diğer kapsamlı gelir, vergi etkisi	25	146.472	121.470
Diğer kapsamlı gelir / (gider)		(506.536)	(444.768)
Toplam kapsamlı gelir		2.774.780	1.339.402
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı:			
Kontrol gücü olmayan paylar		-	-
Ana ortaklık payları		2.774.780	1.339.402

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide özkaynaklar değişim tablosu
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

			Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler	Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler ve giderler	Birikmiş karlar				
	Ödenmiş sermaye	Sermaye düzeltme farkları	Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	Nakit akış riskinden korunma kayıpları	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Geçmiş yıllar karları	Net dönem karı	Ana ortaklığa ait özkaynaklar toplamı	Özkaynaklar toplamı
1 Ocak 2020 bakiyesi	500.000	348.382	(67.845)	(1.024.755)	366.881	2.724.907	1.481.639	4.329.209	4.329.209
Transferler	-	-	-	-	107.040	1.374.599	(1.481.639)	-	-
Toplam kapsamlı gelir	-	-	(14.099)	(430.669)	-	-	1.784.170	1.339.402	1.339.402
Temettüleri	-	-	-	-	(104.595)	(1.095.405)	-	(1.200.000)	(1.200.000)
31 Aralık 2020 bakiyesi	500.000	348.382	(81.944)	(1.455.424)	369.326	3.004.101	1.784.170	4.468.611	4.468.611
1 Ocak 2021 bakiyesi	500.000	348.382	(81.944)	(1.455.424)	369.326	3.004.101	1.784.170	4.468.611	4.468.611
Transferler	-	-	-	-	136.714	1.647.456	(1.784.170)	-	-
Toplam kapsamlı gelir	-	-	(67.855)	(438.681)	-	-	3.281.316	2.774.780	2.774.780
Temettüleri	-	-	-	-	(107.862)	(1.392.138)	-	(1.500.000)	(1.500.000)
31 Aralık 2021 bakiyesi	500.000	348.382	(149.799)	(1.894.105)	398.178	3.259.419	3.281.316	5.743.391	5.743.391

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide nakit akış tabloları
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

		Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak – 31 Aralık 2021	Bağımsız denetimden geçmiş 1 Ocak – 31 Aralık 2020
	Notlar		
A. İşletme faaliyetlerinden nakit akışları		2.679.899	1.584.410
Dönem karı		3.281.316	1.784.170
Dönem net karı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler		2.329.659	1.354.390
- Amortisman ve itfa giderleri ile ilgili düzeltmeler	21	1.199.120	758.755
- Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değer kazançları ile ilgili düzeltmeler	23	(285)	(3.000)
- Alacaklarda değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler	7, 9	12.333	21.461
- Faiz gelirleri ile ilgili düzeltmeler	24	(297.041)	(212.300)
- Stok değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler, net	10	(4.676)	16.707
- Maddi duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan kazançlar ile ilgili düzeltmeler	23	(38.170)	(7.558)
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar ile ilgili düzeltmeler	16	51.303	42.852
- Dava karşılığı ile ilgili düzeltmeler, net	15	3.289	3.832
- Garanti karşılıkları ile ilgili düzeltmeler	15, 20	245.584	208.479
- Diğer karşılıklarla ilgili düzeltmeler	15	20.353	29.547
- Faiz giderleri ile ilgili düzeltmeler	24	112.006	104.225
- Vergi gideri / (geliri) ile ilgili düzeltmeler	25	230.900	46.606
- Vadeli alımlardan ve satışlardan kaynaklanan ertelenmiş finansman geliri, net	22	(27.573)	(17.081)
- Gerçekleşmemiş yabancı para çevrim farkları ile ilgili düzeltmeler		1.613.731	628.749
- Nakit ve nakit benzerlerinden kaynaklanan kur farkları ile ilgili düzeltmeler		(791.215)	(266.884)
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler		(2.700.119)	(1.402.820)
- Stoklardaki azalışlar / artışlar ile ilgili düzeltmeler		(850.445)	(791.543)
- İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklardaki azalış / artış		513.943	(428.652)
- İlişkili taraflardan ticari alacaklardaki azalış / artış		(1.611.593)	(2.794.272)
- Faaliyetlerle ilgili diğer alacaklardaki azalış / artış		(687)	380
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlardaki artış / (azalış)		212.799	1.500.361
- İlişkili taraflara ticari borçlardaki artış / (azalış)		547.351	1.968.254
- Müşteri sözleşmelerinden doğan yükümlülüklerdeki artış ile ilgili düzeltmeler		7.908	8.882
- Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklardaki azalış / artış		(1.534.964)	(843.439)
- Peşin ödenmiş giderlerdeki azalış		25.624	23.927
- Ertelenmiş gelirlerdeki artış / (azalış)		49.995	11.689
- Devlet teşvik ve yardımlarındaki (azalış)		(4.516)	(4.515)
- Faaliyetlerle ilgili diğer varlıklardaki azalış / artış		(87.130)	(42.718)
- Faaliyetlerle ilgili diğer yükümlülüklerdeki artış		36.748	2.998
- Türev yükümlülüklerdeki artış / (azalış)		(5.152)	(14.172)
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları		2.910.856	1.735.740
- Vergi ödemeleri		(59.047)	(32.720)
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar kapsamında yapılan ödemeler	16	(39.021)	(29.332)
- Diğer nakit çıkışları		(132.889)	(89.278)
B. Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları		(760.779)	(696.999)
- Maddi duran varlık alımından kaynaklanan nakit çıkışları	12	(379.788)	(333.331)
- Maddi duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri		59.809	15.935
- Maddi olmayan duran varlık alımından kaynaklanan nakit çıkışları		(742.403)	(575.394)
- Finansal yatırımlardaki azalış / artış		762	(434)
- Alınan faiz		300.841	196.225
C. Finansman faaliyetlerinden nakit akışları		(2.741.618)	253.952
- Borçlanmadan kaynaklanan nakit girişleri		2.913.480	3.964.695
- Borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(4.037.524)	(2.401.935)
- Kira sözleşmelerinden kaynaklanan borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları	6	(7.101)	(6.621)
- Ödenen temettüller		(1.500.000)	(1.200.000)
- Ödenen faiz		(110.473)	(102.187)
Yabancı para çevrim farklarının etkisinden önce nakit ve nakit benzerlerindeki net (azalış) / artış		(822.498)	1.141.363
D. Yabancı para çevrim farklarının nakit ve nakit benzerleri üzerindeki etkisi		791.215	266.884
Nakit ve nakit benzerlerindeki net (azalış) / artış		(31.283)	1.408.247
E. Dönem başı nakit ve nakit benzerleri		4.227.235	2.818.988
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	4	4.195.952	4.227.235

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluştururlar.

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 1 - GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

1968 Yılında Türk-İtalyan ortaklığıyla kurulan Tofaş Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.'nin ("Şirket" veya "Tofaş") faaliyet konusu binek oto ve hafif ticari araç üretimi, ithalatı ve satışlarıdır. Koç Holding A.Ş. ("Koç Holding") ve FCA Italy S.p.A (Stellantis)'in ortak yönetiminde ve kontrolünde olan Tofaş ayrıca kendi otomobillerinde kullanılan çeşitli otomobil yedek parçaları da üretmektedir. Şirket'in Genel Müdürlük adresi Büyükdere Cad. No:145 Zincirlikuyu Şişli-İstanbul'dur. Üretimin yapıldığı fabrikası ise Bursa'da bulunmaktadır. Tofaş, Sermaye Piyasası Kurulu'na ("SPK") kayıtlı olup, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'na ("İMKB") 1991 yılında kote edilmiştir ve hisse senetleri halen Borsa İstanbul A.Ş.'de ("BİST") işlem görmektedir.

Fiat Chrysler Automobiles, 2019 yılı sonunda PSA Grubu ile her iki şirketin %50 paya sahip olacağı bir birleşme anlaşması imzalamıştır. 2021 yılının Ocak ayında yürürlüğe giren birleşmeyle kurulan yeni şirket, Stellantis N.V. olmuştur.

Şirket, ticari faaliyetlerinin önemli bir kısmını Koç Topluluğu ve Stellantis Grubu Şirketleri ile gerçekleştirmektedir (Not 27).

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla Şirket'in konsolidasyona tabi tutulmuş bağlı ortaklıkları aşağıda yer almaktadır:

Şirket ismi	Faaliyet alanı	Şirket'in ortaklık payı (%)	
		31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Koç Fiat Kredi Finansman A.Ş. ("KFK")	Tüketici finansmanı	100	99,9
Fer Mas Oto Ticaret A.Ş.	Otomobil ve yedek parça ticareti	100	100

Bundan böyle konsolide finansal tablolarda Tofaş ve konsolide edilmiş bağlı ortaklıkları "Grup" olarak adlandırılacaktır.

Grup'un kategorileri itibarıyla dönem içinde çalışan personel sayısı aşağıdaki gibidir:

	Ortalama		Dönem Sonu	
	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Saat ücretli	5.083	5.166	4.955	5.403
Aylık ücretli	1.502	1.550	1.527	1.540
	6.585	6.716	6.482	6.943

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

İlişikteki konsolide finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II-14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğin 5. Maddesine istinaden Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGGK") tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TFRS") ile bunlara ilişkin ek ve yorumları ("TFRS") esas alınmıştır. Ayrıca KGGK tarafından 15 Nisan 2020 tarihinde yayınlanan TMS taksonomisine uygun olarak sunulmuştur.

Şirket ve Türkiye'de kayıtlı olan Bağlı Ortaklıkları muhasebe kayıtlarının tutulmasında ve kanuni finansal tablolarının hazırlanmasında, SPK tarafından çıkarılan prensiplere ve şartlara, Türk Ticaret Kanunu ("TTK"), vergi mevzuatı ve Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan Tekdüzen Hesap Planı şartlarına uymaktadır. Konsolide finansal tablolar, gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen türev araçlar ile yatırım amaçlı gayrimenkuller dışında tarihi maliyet esasına göre hazırlanmış kanuni kayıtlara TFRS uyarınca doğru sunumun yapılması amacıyla gerekli düzeltme ve sınıflandırmalar yansıtılarak düzenlenmiştir.

2.1.2 Karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli konsolide finansal tabloların düzeltilmesi

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un cari dönem konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır.

2.1.3 Fonksiyonel ve raporlama para birimi

Grup'un fonksiyonel ve raporlama para birimi Türk Lirası'dır ("TL"). Yabancı para işlemler, işlem tarihlerinde geçerli olan döviz kurları üzerinden çevrilmiştir. Yabancı paraya dayalı parasal varlık ve yükümlülükler, bilanço tarihinde geçerli olan döviz kurları kullanılarak çevrilmiştir. Yabancı paraya dayalı parasal varlık ve yükümlülüklerin çevrimlerinden doğan bu kur farkı geliri veya gideri konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

2.1.4 Uygulanan konsolidasyon esasları

Bağlı ortaklıklar, Grup'un kontrolünün olduğu şirketlerdir. Grup, bir işletme ile olan ilişkisinden dolayı değişken getirilere maruz kaldığında veya bu getirilere hakkı olduğunda ve bu getirileri işletmenin faaliyetlerini yönetmek üzere kullandığı gücü ile değiştirme yeteneği olduğundan, bu işletmeyi kontrol eder. Bağlı ortaklıklar, kontrolün Grup'a geçtiği tarihten itibaren tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilirler ve kontrolün ortadan kalktığı tarih itibarıyla konsolidasyon kapsamından çıkarılırlar. Grup içi işlemlerde bakiyeler ve grup şirketleri ile yapılan işlemlerden doğan gerçekleşmemiş kazanç ve kayıplar da dahil olmak üzere tüm kar ve zararlar elimine edilir. Gerekli olduğunda, bağlı ortaklıklar tarafından bildirilen tutarlar, Grup'un muhasebe politikalarına uyumlu olması için düzenlenmiştir.

Tofaş'ın bağlı ortaklıklarında bulunan azınlık hisseleri, konsolide finansal tablolar açısından parasal olarak önem arz etmemesinden dolayı, ana ortaklık dışı payların ("Azınlık payları" veya "Kontrol gücü olmayan paylar") içerisinde muhasebeleştirilmemiştir. Şirket'in ve konsolidasyona tabi olan bağlı ortaklıklarının finansal tabloları aynı tarih itibarıyla hazırlanmıştır.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1.5 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları

Konsolide finansal tabloların hazırlanmasında Grup yönetiminin, raporlanan varlık ve yükümlülük tutarlarını etkileyecek, raporlama dönemi tarihi itibarıyla vukuu muhtemel yükümlülük ve taahhütleri ve raporlama dönemi itibarıyla gelir ve gider tutarlarını belirleyen varsayımlar ve tahminler yapması gerekmektedir. Gerçekleşmiş sonuçlar tahminlerden farklı olabilmektedir. Tahminler düzenli olarak gözden geçirilmekte, gerekli düzeltmeler yapılmakta ve gerçekleştikleri dönemde kar veya zarar tablosuna yansıtılmaktadırlar.

Konsolide finansal tablolara yansıtılan tutarlar üzerinde önemli derecede etkisi olabilecek yorumlar ve bilanço tarihinde var olan veya ileride gerçekleşebilecek tahminlerin esas kaynakları göz önünde bulundurularak yapılan varsayımlar aşağıdaki gibidir:

- a) Grup, garanti karşılığını her bir araç modeli için geçmiş yıllarda gerçekleşen araç başına düşen garanti giderlerini ve araç başına kalan garanti sürelerini göz önünde bulundurarak tespit etmektedir. Karşılık hesaplanırken garantiye konu araç adedi, garanti süresi ve geçmişte oluşan garanti taleplerine dayanarak geleceğe ilişkin varsayımlar yapılmaktadır. 31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yıl içerisinde, 245.584 TL tutarında (31 Aralık 2020: 208.479 TL) garanti karşılığı gideri muhasebeleştirilmiştir (Not 15).
- b) Grup'un bağlı ortaklığı KFK, verilen krediler üzerinde yapılan değerlendirmeler sonucunda tahsili şüpheli görülen alacaklardan doğabilecek zararlar için belli bir karşılık ayırmaktadır. Değer düşüklüğü ve tahsil edilememe riski, bireysel olarak önemli olan her bir kredi için ayrı hesaplanmaktadır. Konsolide finansal tablolarda 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar için 31.019 TL tutarında genel kredi karşılığı ayırmıştır (31 Aralık 2020: 24.134 TL) (Not 9).
- c) Kıdem tazminatı, iskonto oranları, gelecekteki maaş artışları ve personel devir hızı gibi aktüeryal varsayımlar kullanılarak belirlenmektedir. Tahminler, bu uzun vadeli planlar nedeniyle ortaya çıkan önemli belirsizlikleri içermektedir.
- d) Davalara ilişkin karşılık ayırırken davaların kaybedilme olasılıkları ve kaybedilme durumunda ortaya çıkacak yükümlülükler Grup Hukuk Müşaviri ve uzman görüşleri alınarak Grup yönetimi tarafından değerlendirilir. Grup yönetimi en iyi tahminlere dayanarak dava karşılık tutarını belirler.
- e) Stok değer düşüklüğü hesaplanırken stokların iskonto sonrası liste fiyatlarına ilişkin veriler kullanılır. Öngörülen net gerçekleştirilebilir değer maliyet bedelinin altında kaldığı durumlarda stok değer düşüklüğü karşılığı ayrılır.
- f) Grup, yatırım amaçlı gayrimenkullere ilişkin değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirirken SPK nezdinde lisanslı gayrimenkul değerlendirme şirketi tarafından çıkartılan değerlendirme raporu ile karşılaştırma yapmaktadır.
- g) Grup yönetimi, maddi ve maddi olmayan duran varlıkların faydalı ömrünü belirlemede teknik personelin deneyimlerine dayanan bazı önemli varsayımlarda bulunmuştur.
- h) Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, varlıkların ve yükümlülüklerin defter değerleri ve matrahları arasındaki geçici farklılıklar için büyük ölçüde kullanılmakta olan vergi oranları kullanılarak kayda alınmıştır. Mevcut kanıta dayanarak, ertelenmiş vergi varlıklarının tamamının veya bir kısmının nakde dönüştürülebilecek veya dönüştürülemeyecek olmasının muhtemel olduğu değerlendirilmiştir. Dikkate alınan ana etkenler arasında gelecek dönem gelirleri potansiyeli, önceki yıllardan biriken zararlar, gerek olması halinde uygulamaya sokulacak olan vergi planlama stratejileri ve ertelenmiş vergi varlığını nakde dönüştürmek için kullanılabilecek gelirin niteliği yer almaktadır.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (Devamı)

- İ) Grup, geliştirme faaliyetleri sonucu ortaya çıkan işletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıkları yalnızca aşağıda belirtilen şartların tamamı karşılandığında kayda almaktadır:
- maddi olmayan duran varlığın kullanıma veya satışa hazır hale getirilebilmesi için tamamlanmasının teknik olarak mümkün olması,
 - maddi olmayan duran varlığı tamamlama, kullanma veya satma niyetinin olması,
 - maddi olmayan duran varlığın kullanılabilir veya satılabilir olması,
 - varlığın ne şekilde ileriye dönük olası bir ekonomik fayda sağlayacağını belli olması,
 - maddi olmayan duran varlığın gelişimini tamamlamak, söz konusu varlığı kullanmak ya da satmak için uygun teknik, finansal ve diğer kaynakların olması, ve
 - varlığın geliştirme maliyetinin, geliştirme sürecinde güvenilir bir biçimde ölçülebilir olması.

Diğer geliştirme giderleri gerçekleştiğinde gider olarak kaydedilmektedir. Önceki dönemde gider kaydedilen geliştirme gideri sonraki dönemde aktifleştirilmemektedir.

Grup, devam eden geliştirme harcamalarını aktifleştirmekte ve bu aktifleştirilen varlıklara ilişkin ilgili varlığın takip eden dönemlerde faydalı ömrü boyunca Şirket'in gelirlerini arttıracak veya maliyetlerini azaltacak bir etki yaratıp yaratmadığını ve yıllık olarak değer düşüklüğü olup olmadığını değerlendirmektedir. 31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 itibarıyla aktifleştirilen geliştirme giderlerine dair değer düşüklüğü tespit edilmemiştir (Not 13).

2.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler

Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2021 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS ve TFRS yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Grup'un mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

i) 1 Ocak 2021 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar

Gösterge Faiz Oranı Reformu 2. Aşama - TFRS 9, TMS 39, TFRS 7, TFRS 4 ve TFRS 16'da Yapılan Değişiklikler

Aralık 2020'de KGK, gösterge faiz oranının (IBOR) alternatif referans faiz oranı ile değiştirilmesinin Finansal raporlamaya olan etkilerini gidermek adına geçici muafiyetleri ortaya koyan Gösterge Faiz Oranı Reformu – Faz 2- TFRS 9, TMS 39, TFRS 7, TFRS 4 ve TFRS 16 Değişikliklerini yayınlamıştır. İşletmeler bu değişiklikleri 1 Ocak 2021'de veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulayacaktır. Değişiklikler aşağıdaki konuları kapsamaktadır:

IBOR reformunun bir sonucu olarak sözleşmeye dayalı nakit akışlarını belirleme esasındaki değişiklikler için kolaylaştırıcı uygulama

Değişiklikler, sözleşmeye bağlı değişikliklerin veya reformun doğrudan gerektirdiği nakit akışlarındaki değişikliklerin, piyasa faiz oranındaki bir harekete eşdeğer değişken faiz oranındaki değişiklikler olarak değerlendirilmesi için kolaylaştırıcı bir uygulama içerir. Bu kolaylaştırıcı uygulama kapsamında finansal araçlar için geçerli olan faiz oranlarının, faiz oranı reformu sonucunda değişmesi halinde söz konusu durumun bir finansal tablo dışı bırakma ya da sözleşme değişikliği olarak kabul edilmemesi; bunun yerine nakit akışlarının finansal aracın orijinal faiz oranları kullanılarak belirlenmeye devam edilmesi öngörülmektedir.

Kolaylaştırıcı uygulama, TFRS 9 Finansal Araçlar (ve bu nedenle TMS 39 Finansal Araçlar: Sınıflandırma ve Ölçme) standardından muafiyet sağlayarak TFRS 4 Sigorta Sözleşmeleri Standardını uygulayan şirketler ve IBOR Reformu kaynaklı kiralama değişiklikleri için TFRS 16 Kiralamalar standardı uygulaması için zorunludur.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler (Devamı)

Riskten korunma Muhasebesi ilişkisinin sonlandırılmasına ilişkin imtiyazlar

- Değişiklikler, IBOR reformu nedeniyle gerekli duyulan riskten korunma muhasebesi kurgusu ve dokümantasyonundaki revizyonların, riskten korunma ilişkisini sonlandırılmadan yapılmasına izin vermektedir.
- Nakit akış riskinden korunma fonundaki birikmiş tutarın alternatif referans faiz oranına dayandığı varsayılır.
- Şirketler, alternatif faiz oranı geçiş sürecinde, TMS 39 uyarınca geriye dönük etkinlik testlerinin değerlendirmesini yaparken, her bir riskten korunma ilişkisi nezdinde birikmiş gerçeğe uygun değer değişimlerini sıfırlama yoluna gidebilir.
- Değişiklikler, gruplama yaklaşımına konu olarak belirlenmiş kalemlerin (örneğin makro riskten korunma stratejisinin parçası olanlar) IBOR reformunun gerektirdiği revizeler nedeniyle değiştirilmesine ilişkin muafiyet sağlamaktadır. İlgili muafiyet, riskten korunma stratejisinin korunmasına ve sonlandırılmadan devam etmesine olanak sağlamaktadır.
- Alternatif referans faiz oranı geçişinde, riskten korunma ilişkisi birden fazla revize edilebilir. IBOR reformu kaynaklı riskten korunma ilişkisinde yapılan tüm revizeler için faz 2 muafiyetleri uygulanır.

Risk bileşenlerinin ayrı olarak tanımlanması

Değişiklikler, şirketlere, riskten korunma ilişkisinde alternatif referans faiz oranının bir risk bileşeni olarak belirlendiği durumlarda, risk bileşenlerinin ayrı olarak tanımlanması gerekliliği kriterini sağlayacağına dair geçici muafiyet getirmektedir.

İlave Açıklamalar

Değişiklikler TFRS 7 Finansal Araçlara İlişkin Açıklamalar standardı kapsamında; işletmenin alternatif referans faiz oranlarına geçiş süreci ve geçişten kaynaklanan riskleri nasıl yönettiği, henüz geçiş gerçekleşmese de IBOR geçişinden etkilenecek finansal araçlar hakkında nicel bilgiler ve IBOR reformu risk yönetimi stratejisinde herhangi bir değişikliğe yol açmış ise, bu değişikliğin açıklanması gibi ek dipnot yükümlülükleri gerektirmektedir.

Bu değişiklikler zorunlu olup, erken uygulamaya izin verilmektedir. Uygulama geriye dönük olmakla birlikte, şirketlerin geçmiş dönemleri yeniden düzenlemesi gerekli değildir.

Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

TFRS 16 Değişiklikleri - Covid-19 ile İlgili Olarak Kira Ödemelerinde Tanınan İmtiyazlardaki Değişiklik

Haziran 2020 tarihinde KGK, TFRS 16 Kiralamalar standardında, COVID-19 salgını sebebiyle kiracılara tanınan kira imtiyazlarının, kiralamada yapılan bir değişiklik olup olmadığını değerlendirmeleri konusunda muafiyet tanınması amacıyla değişiklik yapmıştır. 7 Nisan 2021 tarihinde KGK, muafiyetin, vadesi 30 Haziran 2022 tarihinde veya öncesinde dolan kira ödemelerinde azalışa sebep olan imtiyazları da kapsayacak şekilde uzatılmasına ilişkin değişiklik yapmıştır.

Kiracılar, yapılan bu değişikliği 1 Nisan 2021 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemlerinde uygulayacaklardır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

Genel anlamda, Grup finansal tablolar üzerinde önemli bir etki beklememektedir.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler (Devamı)

ii) Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Konsolide finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TFRS 10 ve TMS 28 Değişiklikleri: Yatırımcı İşletmenin İştirak veya İş Ortaklığına Yaptığı Varlık Satışları veya Katkıları

KGK, özkaynak yöntemi ile ilgili devam eden araştırma projesi çıktılarına bağlı olarak değiştirilmek üzere, Aralık 2017'de TFRS 10 ve TMS 28'de yapılan söz konusu değişikliklerin geçerlilik tarihini süresiz olarak ertelemiştir. Ancak, erken uygulamaya halen izin vermektedir. Grup söz konusu değişikliklerin etkilerini, bahsi geçen standartlar nihai halini aldıktan sonra değerlendirecektir.

TFRS 3 Değişiklikleri – Kavramsal Çerçeve 'ye Yapılan Atıflara ilişkin değişiklik

KGK, Temmuz 2020'de TFRS İşletme Birleşmeleri standardında değişiklikler yapmıştır. Değişiklik, TFRS 3'ün gerekliliklerini önemli şekilde değiştirmeden, Kavramsal Çerçevenin eski versiyonuna (1989 Çerçeve) yapılan atfı Mart 2018'de yayımlanan güncel versiyona (Kavramsal Çerçeve) yapılan atıfla değiştirmek niyetiyle yapılmıştır. Bununla birlikte, iktisap tarihinde kayda alma kriterlerini karşılamayan koşullu varlıkları tanımlamak için TFRS 3'e yeni bir paragraf eklemiştir. Değişiklik, 1 Ocak 2022 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için ileriye yönelik olarak uygulanacaktır. Eğer işletme, aynı zamanda veya daha erken bir tarihte, TFRS standartlarında Kavramsal Çerçeve (2018 Sürümü)'ye atıfta bulunan değişikliklerin tümüne ait değişiklikleri uygular ise erken uygulamaya izin verilmektedir.

Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

TMS 16 Değişiklikleri - Kullanım amacına uygun hale getirme

KGK, Temmuz 2020'de, TMS 16 Maddi Duran Varlıklar standardında değişiklikler yapmıştır. Değişiklikle birlikte, şirketlerin bir maddi duran varlığı kullanım amacına uygun hale getirirken, üretilen ürünlerin satışından elde ettikleri gelirlerin, maddi duran varlık kaleminin maliyetinden düşülmesine izin vermemektedir. Şirketler bu tür satış gelirlerini ve ilgili maliyetleri artık kar veya zararda muhasebeleştirecektir. Değişiklik, 1 Ocak 2022 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Değişiklikler geriye dönük olarak, yalnızca işletmenin değişikliği ilk uyguladığı hesap dönemi ile karşılaştırmalı sunulan en erken dönemin başlangıcında veya sonrasında kullanıma sunulan maddi duran varlık kalemleri için uygulanabilir. İlk defa TFRS uygulayacaklar için muafiyet tanınmamıştır.

Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler (Devamı)

TMS 37 Değişiklikleri - Ekonomik açıdan dezavantajlı sözleşmeler-Sözleşmeyi yerine getirme maliyetleri

KGK, Temmuz 2020'de, TMS 37 Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar standardında değişiklikler yapmıştır. TMS 37'de yapılan ve 1 Ocak 2022 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacak olan değişiklik, bir sözleşmenin ekonomik açıdan "dezavantajlı" mı yoksa "zarar eden" mi olup olmadığının değerlendirilirken dikkate alınacak maliyetlerin belirlenmesi için yapılmıştır ve 'direkt ilgili maliyetlerin' dahil edilmesi yaklaşımının uygulanmasını içermektedir. Değişiklikler, değişikliklerin ilk kez uygulanacağı yıllık raporlama döneminin başında (ilk uygulama tarihi) işletmenin tüm yükümlülüklerini yerine getirmediği sözleşmeler için ileriye yönelik olarak uygulanmalıdır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

TFRS 17 – Yeni Sigorta Sözleşmeleri Standardı

KGK Şubat 2019'da, sigorta sözleşmeleri için muhasebeleştirme ve ölçüm, sunum ve açıklamayı kapsayan kapsamlı yeni bir muhasebe standardı olan TFRS 17'yi yayımlamıştır. TFRS 17 hem sigorta sözleşmelerinden doğan yükümlülüklerin güncel bilanço değerleri ile ölçümünü hem de karın hizmetlerin sağlandığı dönem boyunca muhasebeleştirmesini sağlayan bir model getirmektedir TFRS 17, 1 Ocak 2023 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Standart Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

TMS 1 Değişiklikleri - Yükümlülüklerin kısa ve uzun vade olarak sınıflandırılması

Ocak 2021'de KGK, "TMS 1 Finansal Tabloların Sunumu" standardında değişiklikler yapmıştır. 1 Ocak 2023 tarihinde veya sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerli olmak üzere yapılan bu değişiklikler yükümlülüklerin uzun ve kısa vade sınıflandırılmasına ilişkin kriterlere açıklamalar getirmektedir. Yapılan değişiklikler TMS 8 "*Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar*"e göre geriye dönük olarak uygulanmalıdır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

TMS 8 Değişiklikleri – Muhasebe Tahminlerinin Tanımı

Ağustos 2021'de KGK, TMS 8'de "muhasebe tahminleri" için yeni bir tanım getiren değişiklikler yayınlamıştır. TMS 8 için yayınlanan değişiklikler, 1 Ocak 2023 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. Değişiklikler, muhasebe tahminlerindeki değişiklikler ile muhasebe politikalarındaki değişiklikler ve hataların düzeltilmesi arasındaki ayrıma açıklık getirmektedir. Ayrıca, değiştirilen standart, girdideki bir değişikliğin veya bir ölçüm tekniğindeki değişikliğin muhasebe tahmini üzerindeki etkilerinin, önceki dönem hatalarının düzeltilmesinden kaynaklanmıyorsa, muhasebe tahminlerindeki değişiklikler olduğuna açıklık getirmektedir. Muhasebe tahminindeki değişikliğin önceki tanımı, muhasebe tahminlerindeki değişikliklerin yeni bilgilerden veya yeni gelişmelerden kaynaklanabileceğini belirtmekteydi. Bu nedenle, bu tür değişiklikler hataların düzeltilmesi olarak değerlendirilmemektedir. Tanımın bu yönü KGK tarafından korunmuştur. Değişiklikler yürürlük tarihinde veya sonrasında meydana gelen muhasebe tahmini veya muhasebe politikası değişikliklerine uygulayacak olup erken uygulamaya izin verilmektedir. Genel anlamda, Grup finansal tablolar üzerinde önemli bir etki beklenmemektedir.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler (Devamı)

TMS 1 Değişiklikleri – Muhasebe Politikalarının Açıklanması

Ağustos 2021'de KGK, TMS 1 için işletmelerin muhasebe politikası açıklamalarına önemlilik tahminlerini uygulamalarına yardımcı olmak adına rehberlik ve örnekler sağladığı değişiklikleri yayınlamıştır. TMS 1'de yayınlanan değişiklikler 1 Ocak 2023 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. TFRS'de "kayda değer" teriminin bir tanımının bulunmaması nedeniyle, KGK, muhasebe politikası bilgilerinin açıklanması bağlamında bu terimi "önemli" terimi ile değiştirmeye karar vermiştir. 'Önemli' TFRS'de tanımlanmış bir terimdir ve KGK'ya göre finansal tablo kullanıcıları tarafından büyük ölçüde anlaşılmaktadır. Muhasebe politikası bilgilerinin önemliliğini değerlendirirken, işletmelerin hem işlemlerin boyutunu, diğer olay veya koşulları hem de bunların niteliğini dikkate alması gerekir. Ayrıca işletmenin muhasebe politikası bilgilerini önemli olarak değerlendirebileceği durumlara örnekler eklenmiştir.

Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

TMS 12 Değişiklikleri – Tek bir işlemde kaynaklanan varlık ve yükümlülüklere ilişkin Ertelenmiş Vergi

Ağustos 2021'de KGK, TMS 12'de ilk muhasebeleştirme istisnasının kapsamını daraltan ve böylece istisnanın eşit vergilendirilebilir ve indirilebilir geçici farklara neden olan işlemlere uygulanmamasını sağlayan değişiklikler yayınlamıştır. TMS 12'ye yapılan değişiklikler 1 Ocak 2023'te veya bu tarihten sonra başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. Değişiklikler, bir yükümlülüğe ilişkin yapılan ödemelerin vergisel açıdan indirilebilir olduğu durumlarda, bu tür indirimlerin, finansal tablolarda muhasebeleştirilen yükümlülüğe (ve faiz giderine) ya da ilgili varlık bileşenine (ve faiz giderine) vergi amacıyla ilişkilendirilebilir olup olmadığının (geçerli vergi kanunu dikkate alındığında) bir muhakeme meselesi olduğuna açıklık getirmektedir. Bu muhakeme, varlık ve yükümlülüğün ilk defa finansal tablolara alınmasında herhangi bir geçici farkın olup olmadığının belirlenmesinde önemlidir. Değişiklikler karşılaştırmalı olarak sunulan en erken dönemin başlangıcında ya da sonrasında gerçekleşen işlemlere uygulanır. Ayrıca, karşılaştırmalı olarak sunulan en erken dönemin başlangıcında, kiralamar ile hizmetten çekme, restorasyon ve benzeri yükümlülüklerle ilgili tüm indirilebilir ve vergilendirilebilir geçici farklar için ertelenmiş vergi varlığı (yeterli düzeyde vergiye tabi gelir olması koşuluyla) ve ertelenmiş vergi yükümlülüğü muhasebeleştirilir.

Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.2 Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler (Devamı)

Yıllık İyileştirmeler - 2018-2020 Dönemi

KGK tarafından, Temmuz 2020'de "TFRS standartlarına ilişkin Yıllık İyileştirmeler / 2018-2020 Dönemi", aşağıda belirtilen değişiklikleri içerecek şekilde yayınlanmıştır:

- *TFRS 1- Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulaması – İlk Uygulayan olarak İştirak*: Değişiklik, bir bağlı ortaklığın, ana ortaklık tarafından raporlanan tutarları kullanarak birikmiş yabancı para çevrim farklarını ölçmesine izin vermektedir. Değişiklik ayrıca, iştirak veya iş ortaklığına da uygulanır.
- *TFRS 9 Finansal Araçlar- Finansal yükümlülüklerin finansal tablo dışı bırakılması için %10 testinde dikkate alınan ücretler*: Değişiklik, bir işletmenin yeni veya değiştirilmiş finansal yükümlülük şartlarının, orijinal finansal yükümlülük şartlarından önemli ölçüde farklı olup olmadığını değerlendirirken dikkate aldığı ücretleri açıklığa kavuşturmaktadır. Bu ücretler, tarafların birbirleri adına ödedikleri ücretler de dahil olmak üzere yalnızca borçlu ile borç veren arasında, ödenen veya alınan ücretleri içerir.
- *TMS 41 Tarımsal Faaliyetler – Gerçeğe uygun değer belirlenmesinde vergilemeler*: Yapılan değişiklik ile, TMS 41 paragraf 22'deki, şirketlerin TMS 41 kapsamındaki varlıklarının gerçeğe uygun değerinin belirlenmesinde vergilemeler için yapılan nakit akışlarının dikkate alınmamasına yönelik hükmü kaldırmıştır.

Yapılan iyileştirmelerin tamamı, 1 Ocak 2022 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

Söz konusu değişikliklerin / iyileştirmelerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzerleri, işletmedeki nakit, finansal kuruluşlarda tutulan vadesiz mevduat, orijinal vadeleri üç ay veya üç aydan kısa tutarı belirli bir nakde kolayca çevrilebilen diğer kısa vadeli yüksek likiditeye sahip ve değerindeki değişim riski önemsiz olan yatırımları ve bankalar nezdindeki cari hesapları kapsar.

Finansal varlıklar

Sınıflandırma

Grup, finansal varlıklarını "itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen", "gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan" ve "gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar" olarak üç sınıfta muhasebeleştirmektedir. Sınıflandırma, finansal varlıkların yönetimi için işletmenin kullandığı iş modeli ve finansal varlığın sözleşmeye bağlı nakit akışlarının özellikleri esas alınarak yapılmaktadır. Grup, finansal varlıklarının sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte yapmaktadır.

Grup'un finansal varlıkların yönetiminde kullandığı iş modelinin değiştiği durumlar hariç, finansal varlıklar ilk muhasebeleştirilmelerinden sonra yeniden sınıflanmazlar; iş modeli değişikliği durumunda ise, değişikliğin akabinde takip eden raporlama döneminin ilk gününde finansal varlıklar yeniden sınıflanırlar.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Muhasebeleştirme ve Ölçümleme

"İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar", sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulan ve sözleşme şartlarında belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarının bulunduğu, türev araç olmayan finansal varlıklardır. Grup'un itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen finansal varlıkları, "nakit ve nakit benzerleri", "ticari alacaklar", "diğer alacaklar" ve "finansal yatırımlar" kalemlerini içermektedir. İlgili varlıklar, finansal tablolara ilk kayda alımlarında gerçeğe uygun değerleri ile sonraki muhasebeleştirmelerde ise etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş bedelleri üzerinden ölçülmektedir. İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen ve türev olmayan finansal varlıkların değerlemesi sonucu oluşan kazanç ve kayıplar konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

"Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar", sözleşmeye bağlı nakit akışlarının tahsil edilmesini ve finansal varlığın satılmasını amaçlayan bir iş modeli kapsamında elde tutulan ve sözleşme şartlarında belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içeren nakit akışlarının bulunduğu türev araç olmayan finansal varlıklardır. İlgili finansal varlıklardan kaynaklanan kazanç veya kayıplardan, değer düşüklüğü kazanç ya da kayıpları ile kur farkı gelir veya giderleri dışında kalanlar diğer kapsamlı gelire yansıtılır.

Grup, öz kaynağa dayalı finansal varlıklara yapılan yatırımlar için, gerçeğe uygun değerinde sonradan oluşan değişimlerin diğer kapsamlı gelire yansıtılması yöntemini, ilk defa finansal tablolara alma sırasında geri dönülemez bir şekilde tercih edebilir. Söz konusu tercihin yapılması durumunda, ilgili yatırımlardan elde edilen temettüler konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

"Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar", itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen ve gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar dışında kalan finansal varlıklardan oluşmaktadır. Söz konusu varlıkların değerlemesi sonucu oluşan kazanç ve kayıplar konsolide gelir tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Finansal Tablo Dışı Bırakma

Grup, finansal varlıklarla ilgili sözleşme uyarınca meydana gelen nakit akışları ile ilgili hakları sona erdiğinde veya ilgili haklarını, bu finansal varlık ile ilgili bütün risk ve getirilerinin sahipliğini bir alım satım işlemiyle devrettiğinde söz konusu finansal varlığı kayıtlarından çıkarır. Grup tarafından devredilen finansal varlıkların yaratılan veya elde tutulan her türlü hak, ayrı bir varlık veya yükümlülük olarak muhasebeleştirilir.

Değer Düşüklüğü

Finansal varlıklar ve sözleşme varlıkları değer düşüklüğü "Beklenen Kredi Zararı" (BKZ) modeli ile hesaplanmaktadır. Değer düşüklüğü modeli, itfa edilmiş maliyet finansal varlıklara ve sözleşme varlıklarına uygulanmaktadır.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Zarar karşılıkları aşağıdaki bazda ölçülmüştür;

- 12 aylık BKZ'ler: raporlama tarihinden sonraki 12 ay içinde olası temerrüt olaylarından kaynaklanan BKZ'lerdir.

- Ömür boyu BKZ'ler: bir finansal aracın beklenen ömrü boyunca muhtemel bütün temerrüt olaylarından kaynaklanan BKZ'lerdir.

Ömür boyu BKZ ölçümü, raporlama tarihinde bir finansal varlık ile ilgili kredi riskinin ilk muhasebeleştirme anından sonra önemli ölçüde artması halinde uygulanır. İlgili artışın yaşanmadığı diğer her türlü durumda 12 aylık BKZ hesaplaması uygulanmıştır. Grup, finansal varlığın kredi riskinin raporlama tarihinde düşük bir kredi riskine sahip olması durumunda, finansal varlığın kredi riskinin önemli ölçüde artmadığını tespit edebilir. Bununla birlikte, ömür boyu BKZ ölçümü (basitleştirilmiş yaklaşım), önemli bir finansman unsuru olmaksızın ticari alacaklar ve sözleşme varlıkları için daima geçerlidir.

Muhasebeleştirme ve ölçme

Normal yoldan alınan ve satılan finansal varlıklar, alım satımın yapıldığı tarihte kayıtlara alınır. Alım satım yapılan tarih, Grup'un varlığı alım satım yapmayı taahhüt ettiği tarihtir. Gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar hariç diğer finansal yatırımlar ilk olarak gerçeğe uygun değerine işlem maliyeti eklenmek suretiyle kaydedilir. Finansal varlıklardan doğan nakit akış alım hakları sona erdiğinde veya transfer edildiğinde ve Grup tüm risk ve getirilerini transfer ettiğinde, finansal varlıklar bilanço dışına çıkartılır. Satılmaya hazır finansal varlıklar müteakip dönemlerde gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilmektedirler. Krediler ve alacaklar etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyetleri ile muhasebeleştirilmektedir.

Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar

Grup'un finans sektörü faaliyetlerinden alacakları etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyetleri üzerinden muhasebeleştirilmektedir.

Kredi değer düşüklüğü karşılığı

Grup, verilen krediler üzerinde yapılan değerlendirmeler sonucunda tahsili şüpheli görülen alacaklardan doğabilecek zararlar için belli bir karşılık ayırmaktadır. Karşılık tutarı, Grup'un kredi risk politikası, mevcut kredi portföyünün yapısı, müşterilerinin mali yapıları ve ekonomik konjonktüre bağlı olarak belirlenmekte ve "Takipteki Krediler" olarak sınıflandırılarak hesaplanmaktadır. Karşılık hesabındaki değişiklikler gerçekleştikleri dönem içerisinde konsolide kar veya tablosuna yansıtılmaktadır. Yasal prosedürler tamamlandığı ve kredinin tahsil edilemeyeceği kesinleştiği takdirde, ilgili tutarlar hesaplardan silinmekte, silinen krediler ile ilgili tahsilâtlar gelir olarak kaydedilmektedir. Finansman kredilerinin değerlendirilmesi sonucunda belirlenen toplam finansman kredileri karşılığı Grup'un finansman kredileri portföyündeki tahsili şüpheli alacakları kapsayacak şekilde belirlenmektedir.

Grup, alacakların tahsilinde herhangi bir gecikme bulunmasa dahi, alacak tutarları için borçlunun kredibilite değerlendirmelerine ilişkin bütün verileri dikkate alarak, teminat tutarını hesaplamaya dahil etmeksizin, belirlediği oranlarda özel karşılık ayırmaktadır. Grup ayrıca, faiz veya ana paranın tahsilinde gecikme olmayan veya 90 günden daha az gecikme olan alacaklardan doğması beklenen ancak miktarı kesin olarak belli olmayan zararların karşılanması amacıyla, herhangi bir işlemle doğrudan ilgili olmaksızın, karşılık ayırma yöntemini benimsemiş ancak zorunluluk olarak değerlendirmemiştir. Grup, şüpheli hale gelmeyen finansman kredileri için bu kapsamda genel karşılık ayırmaktadır.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Ticari alacaklar

Alıcıya ürün veya hizmet sağlanması sonucunda oluşan ticari alacaklar orijinal fatura değerinden kayda alınan alacakların izleyen dönemlerde elde edilecek tutarlarının etkin faiz yöntemi ile itfa edilmiş değerinden muhasebeleştirilirler. Belirlenmiş faiz oranı olmayan kısa vadeli alacaklar, orijinal etkin faiz oranının etkisinin çok büyük olmaması durumunda, fatura tutarından gösterilmiştir. Finansal tablolarda itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen ve önemli bir finansman bileşeni içermeyen (1 yıldan kısa vadeli olan) ticari alacakların değer düşüklüğü hesaplamaları kapsamında "basitleştirilmiş yaklaşımı" uygulanmaktadır. Söz konusu yaklaşım ile, ticari alacakların belirli sebeplerle değer düşüklüğüne uğramadığı durumlarda (gerçekleşmiş değer düşüklüğü zararları haricinde), ticari alacaklara ilişkin zarar karşılıkları "ömür boyu beklenen kredi zararlarına" eşit bir tutardan ölçülmektedir.

Değer düşüklüğü karşılığı ayrılmasını takiben, değer düşüklüğüne uğrayan alacak tutarının tamamının veya bir kısmının tahsil edilmesi durumunda, tahsil edilen tutar ayrılan değer düşüklüğü karşılığından düşülerek esas faaliyetlerden diğer gelirlerle kaydedilir. Ticari işlemlere ilişkin vade farkı gelirleri/giderleri ile kur farkı kar/zararları, konsolide kar veya zarar tablosunda "Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler/Giderler" hesabı içerisinde muhasebeleştirilirler.

Ticari borçlar

Ticari borçlar, Grup'un olağan faaliyetleri için tedarikçilerden sağlanan mal ve hizmetlere ilişkin yapılması zorunlu ödemeleri ifade etmektedir. Eğer ticari borçların ödenmesi için beklenen süre 1 yıl ya da daha kısa ise (ya da daha uzunsa ancak işletmenin normal faaliyet döngüsü içinde ise), bu borçlar kısa vadeli borçlar olarak sınıflandırılırlar. Aksi halde, uzun vadeli borçlar olarak sınıflandırılırlar.

Ticari borçlar, gerçeğe uygun değerleriyle kaydedilirler ve müteakip dönemlerde etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş değerinden değer düşüklüğü karşılığı ayrılarak muhasebeleştirilirler.

Stoklar

Stoklar, net gerçekleşebilir değer veya maliyet değerinden düşük olanı ile değerlendirilmektedir. Maliyet belirleme yöntemi tüm stoklar için aylık ağırlıklı ortalama olup, yarı mamuller ve mamuller üretim maliyetlerinden pay almaktadır. Net gerçekleşebilir değer, tahmini satış fiyatından stokları satışa hazır hale getirebilmek için yapılan giderlerle, pazarlama ve satış giderleri düşüldükten sonraki değerdir. Kullanılamaz veya satılamaz durumdaki stoklar için değer düşüklüğü karşılığı kaydedilir (Not 10).

Türev araçlar

Vadeli döviz sözleşmeleri de dahil olmak üzere türev finansal araçlar, finansal tablolara gerçeğe uygun değerleri ile yansıtılır ve kayda alınmalarını izleyen dönemlerde yine gerçeğe uygun değerleri üzerinden değerlendirilir. Türev finansal araçlarından elde edilecek kar veya zararların finansal tablolara yansıtılması, türev finansal araçlarının sınıflandırılmasına göre değişmektedir. Türev finansal araçlar her ne kadar Grup'un risk yönetimi çerçevesinde kullanılsalar da riskten korunma muhasebesi yönünden gerekli koşulları taşıyamaması nedeniyle finansal tablolara ilk olarak alım sırasında oluşan masrafları da içeren gerçeğe uygun değerleri ile yansıtılır ve kayda alınmalarını izleyen dönemlerde de gerçeğe uygun değerleri üzerinden değerlendirilir. Bu enstrümanların gerçeğe uygun değerlerinde meydana gelen değişikliklerden kaynaklanan kazanç ve kayıplar kar veya zarar olarak konsolide gelir tablosu ile ilişkilendirilir.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, kira ve/veya değer artış kazancı olmak üzere sermaye iradı elde etmek amacıyla elde tutulan gayrimenkuller olup ilk olarak maliyet değerleri ve buna dahil olan işlem maliyetleri ile ölçülürler. Başlangıç muhasebeleştirilmesi sonrasında yatırım amaçlı gayrimenkuller, raporlama dönemi tarihi itibarıyla piyasa koşullarını yansıtan gerçeğe uygun değerleri ile değerlendirilir (Not 11). Yatırım amaçlı gayrimenkullerin gerçeğe uygun değerindeki değişikliklerden kaynaklanan kazanç veya zararlar oluştukları dönemde konsolide kar veya zarar tablosuna dahil edilirler.

Yatırım amaçlı gayrimenkuller, satılmaları veya kullanılamaz hale gelmeleri ve satışından gelecekte herhangi bir ekonomik yarar sağlanamayacağını belirlenmesi durumunda finansal durum tablosu dışında bırakılırlar. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin kullanım süresini doldurmasından veya satışından kaynaklanan kar/zarar, oluştukları dönemde konsolide kar veya zarar tablosuna dahil edilir.

Maddi duran varlıklar

Maddi duran varlıklar maliyet değerleri üzerinden birikmiş amortisman ve varsa birikmiş değer düşüklüğü karşılığı düşülerek muhasebeleştirilmektedir. Maddi duran varlıklar satıldığı zaman bu varlığa ait maliyet ve birikmiş amortismanlar ve varsa değer düşüklüğü karşılıkları ilgili hesaplardan düşüldükten sonra oluşan gelir ya da gider, konsolide kar veya zarar tablosuna dahil edilmektedir.

Maddi duran varlığın maliyet değeri; alış fiyatı, ithalat vergileri ve iadesi mümkün olmayan vergiler ve maddi duran varlığı kullanıma hazır hale getirmek için yapılan masraflardan oluşmaktadır. Maddi duran varlığın kullanımına başladıktan sonra oluşan tamir ve bakım gibi masraflar, oluştukları dönemde gider kaydedilmektedir. Yapılan harcamalar ilgili maddi duran varlığa gelecekteki kullanımında ekonomik bir değer artışı sağlıyorsa bu harcamalar varlığın maliyetine eklenmektedir.

Amortisman tabi varlıklar, tahmini ekonomik ömürlerine dayanan oranlarla doğrusal amortisman yöntemine göre amortisman tabi tutulmaktadır (Not 12). Ekonomik ömür ve amortisman metodu düzenli olarak gözden geçirilmekte, buna bağlı olarak metodun ve amortisman süresinin ilgili varlıktan edinilecek ekonomik faydaları ile paralel olup olmadığına bakılmaktadır. Amortisman süreleri aşağıdaki gibidir:

	(Yıl)
Yer altı ve yerüstü düzenleri	33
Binalar	33
Makine ve ekipmanlar	12-33
Taşıtlar	4-10
Demirbaşlar	8-14
Özel maliyetler	5-30

Varlığın değerinin düştüğüne dair bir belirti oluşursa ilgili varlığın net gerçekleşebilir değeri yeniden tahmin edilir, değer düşüklüğü karşılığı konsolide finansal tablolara yansıtılır.

Bir varlığın kayıtlı değeri, varlığın geri kazanılabilir değerinden daha yüksekse, kayıtlı değer derhal geri kazanılabilir değerine indirilir. Geri kazanılabilir değer ilgili varlığın net satış fiyatı ya da kullanımdaki değerinin yüksek olanıdır. Net satış fiyatı, varlığın makul değerinden satış gerçekleştirilmek için katlanılacak maliyetlerin düşülmesi suretiyle tespit edilir. Kullanımdaki değer ise ilgili varlığın kullanılmasına devam edilmesi suretiyle gelecekte elde edilecek tahmini nakit akımlarının raporlama dönemi tarihi itibarıyla indirgenmiş tutarlarına artık değerlerinin eklenmesi ile tespit edilir.

Maddi duran varlıkların satışı dolayısıyla oluşan kar ve zararlar yatırım faaliyetlerden gelirler ve giderler hesaplarına dahil edilirler.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar elde etme maliyetleri üzerinden kayda alınır. Grup bünyesinde yaratılan, üretimi planlanan yeni araçların geliştirilmesine yönelik katlanılan harcamalar hariç, maddi olmayan duran varlıklar aktifleştirilemez ve yapılan harcamalar oluştukları dönem içerisinde giderleştirilirler. Maddi olmayan duran varlıklar tahmini kullanım ömürleri doğrultusunda doğrusal amortisman metodu ile itfa edilirler. Aktifleştirilen geliştirme giderleri, ürünün ticari üretiminin başlamasını müteakip tahmini kullanım ömürleri doğrultusunda doğrusal amortisman metodu ile itfa edilirler. Maddi olmayan duran varlıklar; taşıdıkları değerler, koşullardaki değişikliklerin ve olayların taşınan değerini düşebileceğine dair belirti oluşturmaları durumunda gözden geçirilir ve gerekli karşılık ayrılır (Not 13).

Kullanım hakkı varlıkları

Grup, kullanım hakkı varlıklarını finansal kiralama sözleşmesinin başladığı tarihte muhasebelemektedir (örneğin, ilgili varlığın kullanım için uygun olduğu tarih itibarıyla). Kullanım hakkı varlıkları, maliyet bedelinden birikmiş amortisman ve değer düşüklüğü zararları düşülerek hesaplanır. Finansal kiralama borçlarının yeniden değerlendirilmesi durumunda bu rakam da düzeltilir.

Kullanım hakkı varlığının maliyeti aşağıdakileri içerir:

- (a) kira yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarı,
- (b) kiralamanın fiilen başladığı tarihte veya öncesinde yapılan tüm kira ödemelerinden, alınan tüm kiralama teşviklerinin düşülmesiyle elde edilen tutar, ve
- (c) Grup tarafından katlanılan tüm başlangıçtaki doğrudan maliyetler.

Dayanak varlığın mülkiyetinin kiralama süresi sonunda Grup'a devri makul bir şekilde kesinleşmediği sürece, Grup kullanım hakkı varlığını, kiralamanın fiilen başladığı tarihten dayanak varlığın yararlı ömrünün sonuna kadar amortismanına tabi tutmaktadır.

Kullanım hakkı varlıkları değer düşüklüğü değerlendirmesine tabidir.

Kira yükümlülükleri

Grup kira yükümlülüğünü kiralamanın fiilen başladığı tarihte ödenmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçmektedir.

Kiralamanın fiilen başladığı tarihte, kira yükümlülüğünün ölçümüne dâhil edilen kira ödemeleri, dayanak varlığın kiralama süresi boyunca kullanım hakkı için yapılacak ve kiralamanın fiilen başladığı tarihte ödenmemiş olan aşağıdaki ödemelerden oluşur:

- (a) Sabit ödemeler,
- (b) İlk ölçümü kiralamanın fiilen başladığı tarihte bir endeks veya oran kullanılarak yapılan, bir endeks veya orana bağlı değişken kira ödemeleri,
- (c) Kalıntı değer taahhütleri kapsamında Grup tarafından ödenmesi beklenen tutarlar
- (d) Grup'un satın alma opsiyonunu kullanacağından makul ölçüde emin olması durumunda bu opsiyonun kullanım fiyatı ve
- (e) Kiralama süresinin Grup'un kiralamayı sonlandırmak için bir opsiyon kullanacağını göstermesi durumunda, kiralamanın sonlandırılmasına ilişkin ceza ödemeleri.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Bir endekse veya orana bağlı olmayan değişken kira ödemeleri, ödemeyi tetikleyen olayın veya koşulun gerçekleştiği dönemde gider olarak kaydedilmektedir.

Grup kiralama süresinin kalan kısmı için revize edilmiş iskonto oranını, kiralamadaki zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda bu oran olarak; kolaylıkla belirlenememesi durumunda ise Grup'un yeniden değerlendirmenin yapıldığı tarihteki alternatif borçlanma faiz oranı olarak belirlemektedir.

Grup kiralamanın fiilen başladığı tarihten sonra, kira yükümlülüğünü aşağıdaki şekilde ölçer:

- (a) Defter değerini, kira yükümlülüğündeki faizi yansıtacak şekilde artırır, ve
- (b) Defter değerini, yapılan kira ödemelerini yansıtacak şekilde azaltır.

Buna ek olarak, kiralama süresinde bir değişiklik, özü itibarıyla sabit kira ödemelerinde bir değişiklik veya dayanak varlığı satın alma opsiyonuna ilişkin yapılan değerlendirmede bir değişiklik olması durumunda, finansal kiralama yükümlülüklerinin değeri yeniden ölçülmektedir.

Finansal olmayan varlıklarda değer düşüklüğü

Grup, tüm maddi ve maddi olmayan duran varlıkları için, her rapor tarihinde söz konusu varlığa ilişkin değer düşüklüğü olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, o varlığın taşınmakta olan değeri, kullanım veya satış yoluyla elde edilecek olan tutarlardan yüksek olanı ifade eden net gerçekleştirilebilir değer ile karşılaştırılır. Eğer söz konusu varlığın veya o varlığın ait olduğu nakit üreten herhangi bir birimin kayıtlı değeri, kullanım veya satış yoluyla geri kazanılacak tutardan yüksekse, değer düşüklüğü meydana gelmiştir. Bu durumda oluşan değer düşüklüğü zararları konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

Değer düşüklüğünün iptali nedeniyle varlığın (veya nakit üreten birimin) kayıtlı değerinde meydana gelen artış, önceki yıllarda değer düşüklüğünün konsolide finansal tablolara alınmamış olması halinde oluşacak olan defter değerini (amortismanı tabi tutulduktan sonra kalan net tutar) aşmamalıdır. Değer düşüklüğünün iptali konsolide kar veya zarar tablosunda muhasebeleştirilir.

Araştırma ve geliştirme harcamaları

Araştırma harcamaları oluştukları tarihte gider yazılır. Aşağıda belirtilen kriterlere sahip proje harcamaları dışında geliştirme için yapılan harcamalarda, oluştukları dönem içerisinde gider olarak kayıt edilmektedir:

- Ürün ile ilgili maliyetleri net olarak tanımlanabiliyor ve de güvenilir bir şekilde ölçülebiliyorsa,
- Ürünün teknik yeterliliği/fizibilitesi ölçülebiliyorsa,
- Ürün satışa sunulacak ya da şirket içerisinde kullanılacaksa,
- Ürün için potansiyel bir pazar mevcutsa, ya da şirket içi kullanılabilirliği ispatlanabiliyorsa,
- Projenin tamamlanabilmesi için yeterli teknik, mali ve diğer gerekli kaynaklar temin edilebiliyorsa.

Yukarıda bahsedilen kriterleri karşılayan geliştirme projelerinin maliyetleri aktifleştirilmektedir ve ilgili proje ömürleri (2 - 13 yıl arasında) doğrultusunda doğrusal amortisman metodu ile itfa edilirler.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Hasılatın kaydedilmesi

Otomotiv faaliyetleri:

Hasılat, faaliyetler ile ilgili olarak Grup'a ekonomik getiri sağlanmasının muhtemel ve getirinin güvenilir olarak ölçülebilmesinin mümkün olduğu zaman muhasebeleştirilir. Hasılat, verilen iskontolar ile katma değer ve satış vergileri düşülerek muhasebeleştirilir. Hasılat, mal ile ilgili önemli risk ve mülkiyetin getirdiği haklar alıcıya geçtiği zaman konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilir. Bunun için ayrıca gelirin miktarının güvenilir bir biçimde ölçülmesi gerekmektedir. Hasılat, riskleri ve faydaları devredilmiş malların fatura edilmiş bedelinin, satış iadelerinden arındırılmış halidir.

Verilen hizmetlere ilişkin hasılat, hizmetin sunulduğu ve hasılat tutarının güvenilir bir biçimde ölçülebildiği durumlarda muhasebeleştirilir (Not 19).

Uzatılmış garanti satışlarından kaynaklanan hasılat

Grup, ürettiği ürünler için kanunlar tarafından zorunlu kılınan yasal sürelerin bitişinden başlayan dönemler için garanti taahhüdü satışı yapmaktadır. Verilen ek garanti taahhütlerinin fiyatı, satılan ürünlerden ayrı olarak belirlenmekte ve sözleşme içerisinde taahhüt edilen farklı bir hizmet olarak değerlendirilmektedir. Bu nedenle Grup, uzatılmış garanti satışları nedeniyle verilecek hizmeti ayrı bir edim yükümlülüğü olarak muhasebeleştirmektedir.

Her bir edim yükümlülüğü için Grup, sözleşme başlangıcında edim yükümlülüğünü zamanla yerine getirip getirmediğini ya da edim yükümlülüğünün zamanın belli bir anında yerine getirip getirmediğini belirler. Grup, uzatılmış garanti satışlarında hizmetin kontrolünü zamanla devreder ve dolayısıyla söz konusu satışlarına ilişkin edim yükümlülüklerini zamanla yerine getirir ve bu edim yükümlülüğünün tamamen yerine getirilmesine yönelik ilerlemeyi ölçerek zamanla hasılatı konsolide finansal tablolara alır. Grup, ürün satışlarından kaynaklanan hasılatı kontrolün müşteriye devrini takiben konsolide finansal tablolarına kaydeder.

Finans sektörü faaliyetleri

Faiz gelir ve giderleri etkin faiz metodu kullanılarak tahakkuk esasına göre kayıt edilmektedir. Grup tarafından tahsis edilmiş tüketici finansmanı kredilerinin tahsilatı şüpheli duruma düştüğü zaman ilgili faiz gelir tahakkuku kayıtlara yansıtılmaz.

Kredi tahsis ücretleri ise Grup'un müşterilere verilen kredilerinin açılışında tahsil ettiği kredi açılış ücretlerinden oluşmakta ve kredilerin geri ödeme dönemleri üzerinden sistematik bir yöntem ile düşülerek konsolide finansal tablolarda finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar kaleminden netlenerek gösterilmektedir.

Ayrıca, Grup kullandığı kredilere istinaden yapmış olduğu hayat sigortalarına istinaden kredilendirdiği sigorta primlerini sigorta yapan kuruluş ile belli bir plan dahilinde paylaşmaktadır. Grup payına düşen bu sigorta prim gelirleri ise kredilerin geri ödeme dönemleri üzerinden sistematik bir yöntem ile peşin tahsil edilen gelir olarak konsolide finansal tablolarda diğer yükümlülükler altında gösterilmektedir.

Satışların içerisinde önemli bir finansman maliyeti bulunması durumunda, makul bedel, gelecekte oluşacak tahsilatların, finansman maliyeti içerisinde yer alan gizli faiz oranı ile indirgenmesi ile tespit edilir. Gerçek değerleri ile nominal değerleri arasındaki fark, tahakkuk esasına göre faiz geliri olarak değerlendirilir.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Borçlanmalar

Borçlanmalar ilk muhasebeleştirme esnasında gerçeğe uygun değerden katlanılan işlem maliyetleri düşülerek muhasebeleştirilirler. Borçlanmalar ilk muhasebeleştirmenin ardından itfa edilmiş maliyetlerinden ölçülürler. Tahsil edilen tutar (işlem maliyetleri düşülmüş) ile geri alınan tutar arasındaki fark, etkin faiz yöntemi kullanılmak sureti ile dönem süresince kar veya zarda muhasebeleştirilir. Kredi olanaklarının temininde ödenen ücretler, kredi olanağının bir kısmı ya da tamamının kullanılmasının muhtemel olması durumunda kredinin işlem maliyeti olarak muhasebeleştirilirler. Bu durumda, bu ücretler kredi kullanılıncaya kadar ertelenirler. Kredi olanağının bir kısmı ya da tamamının kullanılacağına muhtemel olduğuna dair bir kanıt bulunmadığında, bu ücretler likidite hizmetinin peşin ödemesi olarak aktifleştirilir ve kredi olanağının ilgili olduğu dönem boyunca itfa edilir (Not 6).

Borçlanma maliyetleri

Bir özellikli varlığın elde edilmesi, inşası veya üretimi ile doğrudan ilişkilendirilebilen genel ve özel amaçlı alınmış borçların maliyetleri, ilgili varlığın maliyetinin bir parçası olarak, bu varlıkları amaçlanan kullanıma veya satışa hazır duruma getirilmesi için gerekli süre boyunca aktifleştirilir. Bu tür maliyetler güvenilir bir biçimde ölçülebilmeleri ve gelecekte ekonomik yararlardan işletmenin faydalanabilmesinin muhtemel olması durumunda, varlığın maliyetine dahil edilir. Özellikli varlıklarla ilgili alınmış harcanması beklenen özel amaçlı borçların geçici olarak nemalandırılması ile kazanılan yatırım geliri, aktifleştirme koşullarını sağlayan borçlanma maliyetlerinden düşülür. Bu kapsamda olmayan borçlanma maliyetleri ise oluştuğu tarihte giderleştirilir. 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla sona eren hesap döneminde kullanılan kredilere ilişkin aktifleştirme yoktur (31 Aralık 2020: Yoktur).

Dönem vergi gideri ve ertelenen vergi

Dönem vergi gideri cari dönem vergi giderini ve ertelenmiş vergi giderini kapsar. Dönem vergisi ve ertelenmiş vergi gelir veya gider olarak, verginin doğrudan özkaynak veya diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmaması koşuluyla, kar veya zarar tablosuna kaydedilir. Bu durumda ise, vergi sırasıyla diğer kapsamlı gelirler veya özkaynaklarda muhasebeleştirilir (Not 25).

Cari dönem vergi gideri, Grup'un ve bağlı ortaklıklarının faaliyet gösterdiği ülkelerde yürürlükte olan veya yürürlüğe girmesi kesine yakın olan vergi kanunları dikkate alınarak hesaplanır. Grup, yürürlükte olan vergi kanununun yoruma açık olması durumunda periyodik olarak vergi beyanını değerlendirir ve gerekli görülen durumlarda vergi otoritelerine ödenecek borçlar için provizyon ayrılır.

Ertelenmiş vergi, yükümlülük yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin konsolide finansal tablolarda yer alan değerleri ile vergi değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlık ve yükümlülükleri, yürürlükte olan veya bilanço tarihi itibarıyla yürürlüğe giren vergi oranları ve vergi mevzuatı dikkate alınarak, vergi varlığının gerçekleşeceği veya yükümlülüğünün ifa edileceği dönemde uygulanması beklenen vergi oranları üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle geçici farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır.

Grup, vergilendirilebilir geçici farkların kapatılma zamanını kontrol edebilmesi ve geçici farklılığın öngörülebilir bir sürede kapatılmasının muhtemel olmaması durumu haricinde bağlı ortaklıkları ile ilgili tüm vergilendirilebilir geçici farklar için ertelenmiş vergi yükümlülüğü hesaplar.

Grup, ertelenmiş vergi varlığı ile ertelenmiş vergi borcunu ancak ve ancak yasal olarak dönem vergi varlıklarını dönem vergi borçlarına mahsup etme hakkının olması ve aynı vergi mükellefi veya ertelenmiş vergi varlığı veya yükümlülüğünü net gösterme niyeti olan farklı mükelleflerin ertelenmiş vergi varlığı ve ertelenmiş vergi borcunun yukarıda belirtilen yasal düzenlemeyi yapan vergi idaresi ile aynı olması durumunda mahsup eder.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Kıdem tazminatı karşılığı

Grup, mevcut iş kanunu gereğince, emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen ve en az bir yıl hizmet vermiş personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür.

Grup, ilişikteki finansal tablolarda kıdem tazminatı karşılığını "Projeksiyon Metodu"nu kullanarak ve Grup'un personel hizmet süresini tamamlama ve kıdem tazminatına hak kazanma konularında geçmiş yıllarda kazandığı deneyimlerini baz alarak hesaplamış ve bilanço tarihinde devlet tahvilleri kazanç oranı ile iskonto etmiştir.

Gelir tablosuna çalışan giderleri olarak yansıtılmış olan, tanımlanmış fayda planlarına ilişkin cari hizmet maliyeti, bir varlığın maliyetine eklenenler hariç, cari yılda çalışan hizmetlerinden kaynaklanan tanımlanmış fayda yükümlülüğündeki, fayda değişikliği kısıntıları ve ödemelerdeki artışı ifade eder. Geçmiş hizmet maliyetleri oluştukları dönemde konsolide gelir tablosuna kaydedilir.

Net faiz gideri, tanımlanmış fayda yükümlülüğünün net değerine ve planlanmış varlığın gerçeğe uygun değerine, iskonto oranı uygulanarak hesaplanmasıyla bulunur. Bu maliyet konsolide kar veya zarar tablosunda çalışan giderleri altında muhasebeleştirilir.

Aktüeryal varsayımla gerçekleşen arasındaki fark düzeltmeleri ile aktüeryal varsayım değişikliklerinden doğan tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazanç ve kayıpları, oluştukları dönem içinde diğer kapsamlı gelirler olarak özkaynaklara yansıtılır (Not 16).

Pay başına kazanç

Konsolide kar veya zarar tablosunda belirtilen pay başına kazanç, net karın, raporlama boyunca piyasada bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesiyle bulunmaktadır.

Türkiye'de şirketler sermayelerini halihazırda bulunan hissedarlarına, geçmiş yıl kazançlarından ve enflasyon düzeltmesi farkları hesabından dağıttıkları "bedelsiz hisse" yolu ile artırmaktadırlar. Bu tip "bedelsiz hisse" dağıtımları, pay başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunur (Not 26).

Karşılıklar

Karşılıklar, geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir hukuki veya zımni yükümlülüğün bulunması, yükümlülüğün yerine getirilmesi için ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkmasının muhtemel olması ve yükümlülük tutarının güvenilir bir biçimde tahmin edilebiliyor olması durumlarında ayrılmaktadır (Not 15). Gelecek dönemlerde oluşması beklenen faaliyet zararları için karşılık ayrılmaz.

Karşılık tutarı, paranın zaman değerine ilişkin mevcut piyasa değerlendirmelerini ve borca özgü riskleri yansıtan vergi öncesi oranlar kullanılarak yükümlülüğü yerine getirilmesi için tahmin edilen giderlerin bugünkü değeri olarak ölçülür. Karşılık tutarında zamanın geçmesinden kaynaklanan artış faiz gideri olarak kaydedilir.

Karşılıklar her bilanço tarihinde gözden geçirilmekte ve yönetimin en iyi tahminlerini yansıtacak şekilde gerekli düzenlemeler yapılmaktadır.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Garanti giderleri karşılığı

Grup, yurtiçinde satılan araçlar için satış tarihini takip eden belirli bir süre boyunca ücretsiz bakım ve tamir hizmeti sağlamaktadır. Grup'un ihraç satışları garanti kapsamında değildir. Garanti kapsamında bulunan araçlar için tahmin edilen garanti karşılık tutarı, geçmiş dönemlerde gerçekleşen giderlere göre revize edilmektedir. Grup'un ilave garanti süresi sağlayan sigorta poliçesi satışlarından kaynaklanan önemli bir yükümlülüğü bulunmamaktadır (Not 15).

Şarta bağlı varlık ve yükümlülükler

Şarta bağlı yükümlülükler, kaynak aktarımını gerektiren durum yüksek bir olasılık taşıyor ise konsolide finansal tablolarda yansıtılmayıp dipnotlarda açıklanmaktadır. Şarta bağlı varlıklar ise konsolide finansal tablolara yansıtılmayıp ekonomik getiri yaratma ihtimali yüksek olduğu takdirde dipnotlarda açıklanır.

Netleştirme

Bir finansal varlık ve borcun birbirine mahsup edilerek net tutarın bilançoda gösterilmesi ancak işletmenin; muhasebeleştirilen tutarları netleştirme konusunda yasal bir hakkının bulunması ve net esasa göre ödemede bulunma ya da varlığı elde etme ve borcu ödeme işlemlerini eş zamanlı olarak gerçekleştirme niyetinde olması durumunda mümkün olabilir. Yasal hak, gelecekteki bir olaya bağlı olmamalı, normal operasyonel akışta ve şirketin ya da karşı tarafın temerrüt, aciz hali ya da iflası durumunda dahi kullanılabilir olmalıdır.

Yabancı para cinsinden işlemler

Yabancı para cinsinden oluşan gelir ve giderler işlem tarihinde geçerli olan kurlar ile çevrilmektedir. Yabancı paralarla ifade edilen parasal aktiflerin ve pasiflerin çevriminde bilanço tarihinde T.C. Merkez Bankası tarafından ilan edilen kurlar kullanılmaktadır. Yabancı para cinsinden olan işlemlerin çevrilmesinden veya yabancı paralarla ifade edilen tutarların değerlemesinden doğan kur farkı gelir ya da gideri ilgili dönemde konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılmaktadır.

Bölgümlere göre raporlama

Bir faaliyet bölümlünün, raporlanabilir bölümler olarak belirlenebilmesi için, işletme dışı müşterilere yapılan satışlar ve bölümler arası satışlar veya transferler de dahil olmak üzere, hasılatının, işletme içi ve dışı tüm faaliyet bölümlerinin toplam hasılatının %10'unu veya daha fazlasını oluşturması, raporlanan kâr veya zararının %10'u veya daha fazlası olması veya varlıklarının, tüm faaliyet bölümlerinin toplam varlıklarının %10'u veya daha fazlası olması gerekmektedir.

Yönetimin bölüme ilişkin bilgilerin finansal tablo kullanıcıları için faydalı olacağına inanması durumunda, yukarıdaki sayısal alt sınırlardan herhangi birini karşılamayan faaliyet bölümleri de raporlanabilir bölümler olarak değerlendirilebilir ve bunlara ilişkin bilgiler ayrı olarak açıklanabilir.

Grup, faaliyet bölümlerini yönetim kurulu tarafından incelenen ve stratejik kararların alınmasında etkili olan raporlara dayanarak belirlemiştir. Grup'un faaliyet grupları otomobil ve yedek parça ticareti ile tüketici finansmanı olarak değerlendirilmektedir. Grup yönetimi, faaliyet bölümlerinin performansını TFRS'ye göre hazırlanan finansman geliri öncesi faaliyet karına göre değerlendirmektedir.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Nakit akışa yönelik riskten korunma işlemleri

Etkin bir nakit akım korunma işleminde, korunma amaçlı aracın rayiç değerinde olan değişiklikler doğrudan özkaynaklar hesabında tanımlanır. Etkin olmayan kısım dönem karında kar veya zarar olarak tanımlanır. Eğer nakit akım korunma işlemi bir varlık veya yükümlülüğün doğmasıyla sonuçlanırsa, geçmişte oluşmuş ve özkaynaklar içerisinde muhasebeleştirilmiş tüm kazanç ve kayıplar ilgili varlık veya yükümlülüğün maliyetine dahil edilir. Aksi takdirde, diğer tüm nakit akım korunma işlemleri için başlangıçta özkaynaklar içerisinde muhasebeleştirilmiş kazanç ve kayıplar, korunan yükümlülüğün ifa edildiği veya beklenen işlemin kar veya zarar tablosunu etkilediği dönemlerde ilgili kar/zarar hesapları ile ilişkilendirilir. 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla sona eren yıl içerisinde konsolide diğer kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilen nakit akış riskinden korunma kayıpları 585.153 TL tutarındadır (31 Aralık 2020: 552.139 TL tutarında korunma kazancı).

Korunmanın, korunma muhasebesi uygulanması için gerekli koşulları sağlayamaz hale gelmesi durumunda korunma amaçlı araca ilişkin olarak etkin bir korunma varken özkaynaklar içerisinde finansal tablolara alınan birikmiş kazanç ve kayıplar, tahmini işlem gerçekleşene kadar özkaynaklar içerisinde tutulur. Tahmini işlemin gerçekleşmesinin beklenmemesi durumunda, özkaynaklar içerisinde muhasebeleştirilen birikmiş kazanç veya kayıplar döneminin kar veya zararı olarak finansal tablolara alınır.

Yatırım maliyetleri ile ilgili yabancı para cinsinden uzun vadeli krediler (türev olmayan korunma aracı) ile hafif ticari araçların (Yeni Doblo, Doblo FL ve Doblo US) ve binek araçların (Egea, Stationwagon, Hatchback) gerçekleşen ve gelecekte beklenen satışları (korunmaya konu kalem) arasında etkili bir nakit akım korunması ilişkisi bulunmaktadır. Yine aynı şekilde Şirket ile FCA Italy SPA arasında yapılan üretim anlaşmaları çerçevesinde Yeni Doblo, Doblo FL ve Doblo US için 2009 yılından itibaren 2022 yılı Aralık ayına kadar FCA Italy SPA'a yapılacak satışların hasılatlarının bir bölümü ile uzun vadeli ilgili kredi borçları karşılanacaktır. Ayrıca Şirket ile FCA Italy SPA arasında yapılan üretim anlaşmaları çerçevesinde Egea ve Stationwagon / Hatchback için 2020 yılından itibaren 2024 Aralık ayına kadar FCA Italy SPA'a yapılacak satışların hasılatının bir bölümü ile uzun vadeli kredi borçları karşılanacaktır.

Finansal riskten korunma işleminin etkinliği her finansal raporlama döneminde sürekli olarak değerlendirilmektedir ve finansal riskten korunma işleminin, korunulan risk ile ilişkilendirilebilen nakit akışlarındaki değişiklikleri dengelemede etkin olması, ilgili finansal riskten korunma ilişkisine ilişkin belgelendirilmiş risk yönetim stratejisi ile tutarlı olduğunu göstermektedir.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

İlişkili taraflar

Aşağıdaki kriterlerden birinin varlığında, taraf Grup ile ilişkili sayılır (Not 27):

- (a) Söz konusu tarafın, doğrudan ya da dolaylı olarak bir veya birden fazla aracı yoluyla:
 - (i) İşletmeyi kontrol etmesi, işletme tarafından kontrol edilmesi ya da işletme ile ortak kontrol altında bulunması (ana ortaklıklar, bağlı ortaklıklar ve aynı iş dalındaki bağlı ortaklıklar dahil olmak üzere);
 - (ii) Grup üzerinde önemli etkisinin olmasını sağlayacak payının olması; veya
 - (iii) Grup üzerinde ortak kontrole sahip olması;
- (b) Tarafın, Grup'un bir iştiraki olması;
- (c) Tarafın, Grup'un ortak girişimci olduğu bir iş ortaklığı olması;
- (d) Tarafın, Grup'un veya ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması;
- (e) Tarafın, (a) ya da (d)'de bahsedilen herhangi bir bireyin yakın bir aile üyesi olması;
- (f) Tarafın; kontrol edilen, ortak kontrol edilen ya da önemli etki altında veya (d) ya da (e)'de bahsedilen herhangi bir bireyin doğrudan ya da dolaylı olarak önemli oy hakkına sahip olduğu bir işletme olması veya,
- (g) Tarafın, işletmenin ya da işletme ile ilişkili taraf olan bir işletmenin çalışanlarına işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planları olması, gerekir.

Yatırım, araştırma ve geliştirme teşvikleri

Tüm devlet teşvikleri, elde edilmesi için gerekli şartların Grup tarafından yerine getirileceğine ve teşviğin Grup tarafından elde edilebileceğine dair makul bir güvence oluştuğunda gerçeğe uygun değerleri ile muhasebeleştirilir. Devlet yardımının bir gider ile ilişkili olması durumunda, bu yardımın karşılayacağı giderler ile eşleşecek şekilde gelirleştirilir. Devlet yardımının bir varlık ile ilişkili olması durumunda ise bu gelir ertelenmiş gelir olarak kaydedilir.

Giderlere ilişkin alınan devlet teşvikleri, giderlerin oluştuğu dönem ile eşleşmesi amacıyla giderlerin oluştuğu döneme kadar ertelenir ve karşılığı olduğu giderlerin oluştuğu dönemde gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Maddi duran varlıklarla ilgili devlet teşvikleri ertelenmiş devlet teşvikleri olarak uzun vadeli yükümlülükler altında muhasebeleştirilir ve ilgili varlıkların ekonomik ömürleri boyunca doğrusal amortisman yöntemi ile gelir tablosuna kaydedilir.

Yatırım, araştırma ve geliştirme teşvikleri, Grup'un teşvik talepleri yetkili makamlar tarafından onaylandığı zaman tanımlanır (Not 14).

2.4 Önemli muhasebe politikalarındaki değişiklikler

Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar:

Grup, geliştirme projeleri ile alakalı aktifleştirdiği maddi duran varlıkları ve geliştirme harcamalarını ilgili proje ömürleri doğrultusunda doğrusal amortisman metodu ile itfa etmektedir. Grup'un 2020 döneminde Doblo model geliştirme projelerinin itfa süresi 31 Aralık 2022 tarihine kadar uzatılmıştır. 31 Aralık 2019 tarihine kadar Grup'un Doblo model geliştirme projelerinin itfa tarihi 31 Aralık 2021 olup 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren itfa ömürleri 31 Aralık 2022 olarak değiştirilmiştir. Bu değişiklikler yapılmıyaydı 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla birikmiş amortisman ve itfa payları 8.152.416 TL, cari yıl amortisman ve itfa giderleri ise 891.912 TL olacaktı.

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 3 - BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihlerinde sona eren hesap dönemine ait faaliyet bölümlerine göre bölüm raporlamaları aşağıdaki gibidir:

2021	Otomobil ve yedek parça ticareti	Tüketici finansmanı	Toplam
Hasılat	29.684.305	828.704	30.513.009
Brüt kar	5.619.072	209.391	5.828.463
Faaliyet giderleri (-)	(1.198.664)	(34.793)	(1.233.457)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	2.918.486	(226)	2.918.260
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	(3.414.202)	(3.345)	(3.417.547)
Finansman gideri öncesi faaliyet karı	3.924.692	171.027	4.095.719

2020	Otomobil ve yedek parça ticareti	Tüketici finansmanı	Toplam
Hasılat	23.556.747	425.585	23.982.332
Brüt kar	3.117.202	96.406	3.213.608
Faaliyet giderleri (-)	(916.925)	(29.926)	(946.851)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	1.378.225	3.202	1.381.427
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	(1.569.395)	(12.626)	(1.582.021)
Finansman gideri öncesi faaliyet karı	2.009.107	57.056	2.066.163

31 Aralık 2021 itibarıyla tüketici finansmanı faaliyet bölümüne ait varlıkların ve yükümlülüklerin dağılımı, dönen varlıklar içerisinde 2.199.752 TL, duran varlıklar içerisinde 2.250.276 TL, kısa vadeli yükümlülükler içerisinde 2.147.103 TL, uzun vadeli yükümlülükler içerisinde 1.974.038 TL şeklinde takip edilmektedir.

Hasılatın %67'lik kısmı ilişkili taraflara yapılan satışlardan oluşmaktadır (31 Aralık 2020: %66) (Not 27).

Grup yönetimi bölümlere göre raporlamada finansman gideri öncesi faaliyet karı üzerinde durmaktadır, bu nedenle Grup finansman gelirleri ve giderlerini bölümler bazında dağıtmamaktadır.

NOT 4 - NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Kasa	11	4
Banka		
-Vadeli mevduat	4.122.844	4.198.679
-Vadesiz mevduat	91.871	51.126
Toplam	4.214.726	4.249.809

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 4 - NAKİT VE NAKİT BENZERLERİ (Devamı)

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla vadeli mevduatların detayları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021		31 Aralık 2020	
	Tutar	Yıllık faiz oranı (%)	Tutar	Yıllık faiz oranı (%)
Avro	534.916	0,03-0,25	818.118	1,30-2,00
TL	3.587.928	15,50-24,75	3.380.561	17,10-19,10
	4.122.844		4.198.679	

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla vadeli mevduatların vadeleri 3-38 gün arasında değişmektedir (31 Aralık 2020: 4-39 gün arasında).

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla, vadeli ve vadesiz mevduatların toplam 1.939.244 TL'lik kısmı (31 Aralık 2020: 2.212.173 TL) ilişkili kuruluş olan bankada bulunmaktadır (Not 27).

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihlerinde sona eren yıllara ilişkin konsolide nakit akış tablolarında yer alan nakit ve nakit benzeri değerler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Nakit ve nakit benzerleri	4.214.726	4.249.809
Eksi: faiz tahakkukları	(18.774)	(22.574)
Toplam	4.195.952	4.227.235

31 Aralık 2021 itibarıyla bloke mevduat bulunmamaktadır (31 Aralık 2020: Yoktur).

NOT 5 - FİNANSAL YATIRIMLAR

a) Gerçeğe uygun değer değişimi kar/zarara yansıtılan finansal varlık

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla Grup'un 240 TL tutarında gerçeğe uygun değer değişimi kar/zarara yansıtılan finansal varlığı bulunmaktadır (31 Aralık 2020: 1.002 TL).

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 6 - FİNANSAL BORÇLANMALAR**a) Kısa vadeli borçlanmalar**

	31 Aralık 2021			31 Aralık 2020		
	Döviz tutarı (bin)	TL karşılığı	Yıllık faiz oranı (%)	Döviz tutarı (bin)	TL karşılığı	Yıllık faiz oranı (%)
TL krediler (*)	-	150.000	20,48	-	50.000	11,55-15,75
		150.000			50.000	

b) Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları

	31 Aralık 2021			31 Aralık 2020		
	Döviz tutarı (bin)	TL karşılığı	Yıllık faiz oranı (%)	Döviz tutarı (bin)	TL karşılığı	Yıllık faiz oranı (%)
TL krediler (*)	-	1.467.743	10,92-22,94	-	821.416	9,98-26,62
Avro krediler	142.754	2.095.952	Euribor + %0,55 Euribor + %2,50	184.582	1.662.695	Euribor + %0,55 Euribor + %2,90
İhraç edilen tahviller ^(1,2,3,4)	-	420.815	17,9-20,80	-	286.197	9,60-17,65
Uzun vadeli kira yükümlülüklerinin kısa vadeli kısımları	-	3.752	-	-	6.771	-
		3.988.262			2.777.079	

c) Uzun vadeli borçlanmalar

	31 Aralık 2021			31 Aralık 2020		
	Döviz tutarı (bin)	TL karşılığı	Yıllık faiz oranı (%)	Döviz tutarı (bin)	TL karşılığı	Yıllık faiz oranı (%)
Avro krediler	112.044	1.645.065	Euribor + %0,55 Euribor + %2,50	246.279	2.218.461	Euribor + %0,55 Euribor + %2,90
TL krediler (*)	-	1.898.956	17,33-26,25	-	1.636.962	9,98-26,62
İhraç edilen tahviller ^(1,2,3,4)	-	70.094	20,35	-	-	-
Uzun vadeli kira yükümlülükleri	-	6.681	-	-	7.283	-
		3.620.796			3.862.706	

(*) 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla toplamda 3.516.699 TL (31 Aralık 2020: 2.508.378 TL) tutarındaki kısa ve uzun vadeli kredilerin tamamı konsolide edilen bağlı ortaklık KFK tarafından, vermiş olduğu tüketici kredilerini finanse etmek amacıyla alınan kredilerden oluşmaktadır.

(1) Şirket, 28 Aralık 2020 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karara istinaden Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uyarınca gerekli izinler sonrasında 12 Mart 2021 tarihinde 18 ay vadeli %17,95 nominal faiz oranlı 75.000 TL nominal ödemeli tahvil ihraç etmiştir. Tahviller kapalı ihraç usulü ile, aracı kuruluş Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından nitelikli yatırımcıya satılmıştır.

(2) Şirket, 28 Aralık 2020 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karara istinaden Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uyarınca gerekli izinler sonrasında 13 Nisan 2021 tarihinde 12 ay vadeli %20,80 nominal faiz oranlı 200.000 TL nominal ödemeli bono ihraç etmiştir. Tahviller kapalı ihraç usulü ile, aracı kuruluş Garanti Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş. tarafından nitelikli yatırımcıya satılmıştır.

(3) Şirket, 28 Aralık 2020 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karara istinaden Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uyarınca gerekli izinler sonrasında 29 Temmuz 2021 tarihinde 18 ay vadeli %20,35 nominal faiz oranlı 65.000 TL nominal ödemeli tahvil ihraç etmiştir. Tahviller kapalı ihraç usulü ile, aracı kuruluş Yapı Kredi Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından nitelikli yatırımcıya satılmıştır.

(4) Şirket, 8 Eylül 2021 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında alınan karara istinaden Sermaye Piyasası Kanunu hükümleri uyarınca gerekli izinler sonrasında 5 Kasım 2021 tarihinde 13 ay vadeli %17,90 nominal faiz oranlı 150.000 TL nominal ödemeli tahvil ihraç etmiştir. Tahviller kapalı ihraç usulü ile, aracı kuruluş İş Yatırım Menkul Değerler A.Ş. tarafından nitelikli yatırımcıya satılmıştır.

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı) (Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 6 - FİNANSAL BORÇLANMALAR (Devamı)

Türk Lirası kredilerin faiz oranı sabit olup, Avro kredilerin faiz oranı değişkendir.

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla, kısa ve uzun vadeli finansal borçların 627.966 TL'lik kısmı (31 Aralık 2020: 764.717 TL) ilişkili kuruluş olan bankalardan elde edilmiştir (Not 27).

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla, Grup'un uzun vadeli kredilerinin geri ödeme planı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
1-2 yıl arası	2.298.478	2.683.713
2-3 yıl arası	1.315.637	687.009
3-4 yıl arası	-	484.701
Toplam	3.614.115	3.855.423

Finansal borçların 31 Aralık 2021 ve 2020 tarihlerinde sona eren on iki aylık dönemler içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2021	2020
1 Ocak	6.689.785	3.950.720
Nakit akış etkisi	(1.124.044)	1.562.760
Gerçekleşmemiş kur farkları etkisi	2.198.885	1.180.889
TFRS 16 kira yükümlülüklerindeki değişimler	(7.101)	(6.621)
Faiz tahakkuku değişim	1.533	2.037
31 Aralık	7.759.058	6.689.785

Grup ile HSBC Bank Plc ve ING Bank, a branch of ING-Diba AG bankalarının yetkilendirilmiş düzenleyiciler ve kredi verenler, HSBC Bank Plc bankasının koordinatör kuruluş ve kredi temsilcisi sıfatları ile yer aldığı 200.000 bin Avro tutarında SACE Garantörlüğü Kapsamında Kredi Sözleşmesi 11 Ağustos 2015 tarihinde imzalanmış olup, vadesi Aralık 2022 tarihinde dolacak olan altı ayda bir faiz ödemeli kredinin kullanım takvimi ve ortalama vadesi dikkate alındığında, sigorta primi dahil yıllık toplam maliyeti yaklaşık 6 aylık Euribor + %2,4 olacaktır. 31 Aralık 2021 itibarıyla konsolide finansal durum tablosunda taşınan değeri 451.768 TL'dir (30.769 bin Avro karşılığı) (31 Aralık 2020: 554.332 TL'dir (61.538 bin Avro karşılığı)).

Grup ile HSBC Bank PLC ve ING Bank, a branch of ING-Diba AG bankalarının yetkilendirilmiş düzenleyiciler ve kredi verenler, HSBC Bank PLC'nin koordinatör kuruluş ve kredi temsilcisi sıfatları ile yer aldığı 70.000 bin Avro tutarında SACE Garantörlüğü Kapsamında kullanmış olduğu kredinin Sözleşmesi 26 Mayıs 2017 tarihinde imzalanmış olup, vadesi Aralık 2022 tarihinde dolacak olan altı ayda bir faiz ödemeli kredinin tahmini kullanım takvimi ve ortalama vadesi dikkate alındığında, sigorta primi dahil yıllık toplam maliyeti yaklaşık 6 aylık Euribor + %1,91 olacaktır. 31 Aralık 2021 itibarıyla konsolide finansal durum tablosu taşınan değeri 186.868 TL'dir (12.728 bin Avro karşılığı) (31 Aralık 2020: 229.292 TL (25.455 bin Avro karşılığı)).

**31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)**

NOT 6 - FİNANSAL BORÇLANMALAR (Devamı)

Grup ile European Bank for Reconstruction and Development, HSBC Bank Plc ve Bank of America, N.A., London Branch bankalarının yetkilendirilmiş düzenleyiciler ve kredi verenler sıfatları ile yer aldığı 200.000 bin Avro tutarındaki kredi sözleşmesi 22 Ekim 2015 tarihinde imzalanmış olup, vadesi Aralık 2022 tarihinde dolacak olan altı ayda bir faiz ödemeli kredinin kullanım takvimi ve ortalama vadesi dikkate alındığında, yıllık toplam maliyeti 6 aylık Euribor + %2,3 olacaktır. Egea Hatchback ve Station Wagon araçların yatırım harcamalarının finansmanı amacıyla kullanılan kredinin 100 milyon Avro tutarı 5 Kasım 2015 tarihinde, kalan 100.000 bin Avro Mart 2016'da çekilmiştir. 31 Aralık 2021 itibarıyla konsolide finansal durum tablosunda taşınan değeri 452.187 TL'dir (30.798 Avro karşılığı) (31 Aralık 2020: 554.332 TL (61.538 bin Avro karşılığı)).

Grup ile Akbank AG arasında; MCA yatırım harcamaları finansmanında kullanılmak üzere 16 Mart 2020 tarihinde 130.000 bin Avro tutarında Euribor + %2,00 faiz oranıyla 4 yıl vadeli döviz kredisi kullanılmış olup, 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla finansal durum tablosunda taşınan değeri 1.636.433 TL'dir (111.458 bin Avro karşılığı) (31 Aralık 2020: 1.171.027 TL (130.000 bin Avro karşılığı)).

Grup ile TEB arasında; MCA yatırım harcamaları finansmanında kullanılmak üzere 12 Mayıs 2020 tarihinde 70.000 bin Avro tutarında Euribor + %2,00 faiz oranıyla 4 yıl vadeli döviz kredisi kullanılmış olup, 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla finansal durum tablosunda taşınan değeri 881.612 TL'dir (60.045 bin Avro karşılığı) (31 Aralık 2020: 630.553 TL' dir (70.000 bin Avro karşılığı)).

Grup ile Hsbc Bank A.Ş arasında; finansmanda kullanılmak üzere 30 Eylül 2020 tarihinde 10.000 bin Avro tutarında, %1,30 faiz oranıyla vadesi Aralık 2022 tarihinde dolacak olan kredi kullanılmış olup, 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla finansal durum tablosunda taşınan değeri 73.416 TL'dir (5.000 bin Avro karşılığı) (31 Aralık 2020: 90.079 TL (10.000 bin Avro karşılığı)).

Grup ile İşbank AG arasında; finansmanda kullanılmak üzere 2 Mart 2021 tarihinde 8.000 bin Avro tutarında, %2,50 faiz oranıyla vadesi Aralık 2022 tarihinde dolacak olan kredi kullanılmış olup 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla finansal durum tablosunda taşınan değeri 58.733 TL'dir (4.000 bin Avro karşılığı).

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

**31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)**
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 7 - TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR

a) İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Alıcılar	1.536.121	1.470.484
Şüpheli alacaklar	14.504	12.697
Eksi: şüpheli alacak karşılığı	(12.508)	(12.478)
Eksi: vadeli satışlardan kaynaklanan hakedilmemiş finansman geliri	(56.703)	(27.030)
	1.481.414	1.443.673

Şüpheli ticari alacak karşılığının hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2021	2020
1 Ocak	12.478	12.597
Dönem içerisindeki değişim, net	30	(119)
31 Aralık	12.508	12.478

Ticari alacaklar ile ilgili alınan teminatlar

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla Grup'un alacaklarına karşılık olarak atanmış olan 284.112 TL tutarında teminat mektubu, 2.224 TL tutarında teminat çeki ve senedi, 41.973 TL tutarında ipotek, 1.687.550 TL tutarında doğrudan borçlanma sistemi limiti (bankanın müşterisine işlem hacmine göre tanıdığı ödeme garanti limiti) bulunmaktadır (31 Aralık 2020: 341.918 TL tutarında teminat mektubu, 2.274 TL tutarında teminat çeki ve senedi, 40.428 TL tutarında ipotek, 1.327.344 TL tutarında doğrudan borçlanma sistemi limiti).

b) İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Ticari borçlar	3.777.652	3.517.731
Eksi: vadeli alımlardan kaynaklanan tahakkuk etmemiş finansman gideri	(92.737)	(45.615)
	3.684.915	3.472.116

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

**31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)**

NOT 8 - DİĞER ALACAKLAR VE DİĞER BORÇLAR

a) Diğer alacaklar

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla 1.022 TL tutarındaki (31 Aralık 2020: 335 TL) dönen ve duran varlıklar içerisinde yer alan diğer alacaklar, verilen depozito ve teminatlardan oluşmaktadır.

b) Diğer borçlar

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Ödenecek vergi ve borçlar	15.659	13.194
Diğer	7.262	5.812
Toplam	22.921	19.006

NOT 9 - FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAKLAR

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Kısa vadeli tüketici finansman kredileri	2.152.380	1.392.115
Tahsili şüpheli krediler	69.859	74.408
	2.222.239	1.466.523
Özel karşılıklar	(60.483)	(64.022)
Genel karşılıklar	(15.110)	(2.133)
Toplam	2.146.646	1.400.368
Uzun vadeli tüketici finansman kredileri	2.251.792	1.481.501
Genel karşılıklar	(15.909)	(22.001)
Toplam	2.235.883	1.459.500

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla tüketicilere kullandırılan kredilerin faiz oranları sabit olup, TL krediler için aylık %0,01 - %3,09 (31 Aralık 2020: aylık %0,01 - %3,29) arasındadır.

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

**31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)**
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 9 - FİNANS SEKTÖRÜ FAALİYETLERİNDEN ALACAKLAR (Devamı)

Uzun vadeli tüketici finansman kredilerinin vadeleri aşağıdaki gibidir:

Yıllar	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
1-2 yıl arası	1.334.676	785.139
2-3 yıl arası	756.038	491.172
3-4 yıl arası	145.139	182.770
4 yıl üzeri	30	419
Toplam	2.235.883	1.459.500

Kredi karşılıkları hesabının dönem içi hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2021	2020
1 Ocak	88.156	87.245
Dönem içerisinde ayrılan karşılık	12.303	21.580
Yıl içerisinde tahsil edilen (-)	(8.957)	(20.669)
31 Aralık	91.502	88.156

Grup tarafından kullanılan finansman kredilerine karşılık müşterilerle yapılan sözleşmelerde toplam alacak tutarı kadar araçlar üzerinde rehin hakkı bulunmaktadır. Grup'un 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla 5.558.899 TL tutarında güncel değerleriyle kayıtlara alınan araçlar kadar teminatı bulunmaktadır (31 Aralık 2020: 3.560.413 TL). Ayrıca, Grup gerekli gördüğü durumlarda ek olarak ipotek teminatı da almaktadır. Grup'un 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla 11.101 TL (31 Aralık 2020: 19.663 TL) tutarında özel karşılık ayırdığı tüketici finansman kredilerinin tamamı için araç rehini teminat olarak bulunmaktadır.

NOT 10 - STOKLAR

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Hammadde stokları	851.840	427.515
Yoldaki mallar	744.732	359.945
Yarı mamul stokları	382.552	251.256
Mamul stokları	287.951	172.998
Yedek parçalar	147.730	109.686
İthal araçlar	14.438	257.398
Stok değer düşüklüğü karşılığı (-)	(50.156)	(54.832)
Toplam	2.379.087	1.523.966

Stok değer düşüklüğü karşılığında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	2021	2020
1 Ocak	54.832	38.125
Dönem içindeki hareketler, net	(4.676)	16.707
31 Aralık	50.156	54.832

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

**31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)**

NOT 11 - YATIRIM AMAÇLI GAYRİMENKULLER

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihlerinde sona eren yıllar içindeki yatırım amaçlı gayrimenkullerin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2021	2020
1 Ocak	69.000	66.000
Gerçeğe uygun değer artışı (*)	285	3.000
31 Aralık	69.285	69.000

- (*) Söz konusu gayrimenkulün gerçeğe uygun değeri emsal karşılaştırma yöntemi ile 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla 69.285 TL (31 Aralık 2020: 69.000 TL) olarak belirlenmiştir. Değerleme sonucu oluşan 285 TL tutarındaki (31 Aralık 2020: 3.000 TL) değer artışı, esas faaliyetlerden diğer gelirler içerisinde muhasebeleştirilmiştir (Not 23). Değerleme raporu, konuyla ilgili SPK lisansına ve gerekli mesleki birikime sahip bağımsız değerleme firması tarafından hazırlanmaktadır.

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

**31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)**
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 12 - MADDİ DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren yıl içindeki maddi duran varlıklar ve ilgili birikmiş amortismanlara ilişkin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Arsa, yeraltı/yerüstü düzenleri ve binalar	Makine ve ekipmanlar	Demirbaşlar	Taşıtlar	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
1 Ocak tarihleri itibarıyla							
Maliyet	522.418	5.690.746	744.986	93.911	15.269	54.688	7.122.018
Birikmiş amortisman (-)	(265.622)	(4.210.075)	(532.091)	(67.049)	(9.698)	-	(5.084.535)
Net defter değeri	256.796	1.480.671	212.895	26.862	5.571	54.688	2.037.483
1 Ocak 2021, net kayıtlı değer	256.796	1.480.671	212.895	26.862	5.571	54.688	2.037.483
Girişler	-	-	1.074	5.416	59	373.239	379.788
Çıkış maliyeti	(10)	(7.061)	(5.903)	(36.295)	-	-	(49.269)
Çıkış amortismanı	5	6.910	5.186	15.530	-	-	27.631
Transferler	13.618	251.546	56.405	58.823	311	(380.703)	-
Amortisman gideri (-)	(19.693)	(390.416)	(63.363)	(17.414)	(883)	-	(491.769)
31 Aralık 2021, net defter değeri	250.716	1.341.650	206.294	52.922	5.058	47.224	1.903.864
31 Aralık 2021 itibarıyla							
Maliyet	536.026	5.935.231	796.562	121.855	15.639	47.224	7.452.537
Birikmiş amortisman (-)	(285.310)	(4.593.581)	(590.268)	(68.933)	(10.581)	-	(5.548.673)
31 Aralık 2021, net defter değeri	250.716	1.341.650	206.294	52.922	5.058	47.224	1.903.864

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla maddi duran varlıklar üzerinde rehin veya ipotek bulunmamaktadır.

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

**31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)**
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 12 - MADDİ DURAN VARLIKLAR (Devamı)

31 Aralık 2020 tarihinde sona eren yıl içindeki maddi duran varlıklar ve ilgili birikmiş amortismanlara ilişkin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Arsa, yeraltı/yerüstü düzenleri ve binalar	Makine ve ekipmanlar	Demirbaşlar	Taşıtlar	Özel maliyetler	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
1 Ocak tarihleri itibarıyla							
Maliyet	517.488	5.457.606	702.510	93.388	12.790	27.031	6.810.813
Birikmiş amortisman (-)	(254.855)	(3.898.594)	(476.051)	(60.065)	(9.028)	-	(4.698.593)
Net defter değeri	262.633	1.559.012	226.459	33.323	3.762	27.031	2.112.220
1 Ocak 2020, net kayıtlı değer	262.633	1.559.012	226.459	33.323	3.762	27.031	2.112.220
Girişler	-	-	2.119	1.974	2.438	326.800	333.331
Çıkış maliyeti	-	(4.624)	(6.250)	(11.252)	-	-	(22.126)
Çıkış amortismanı	-	3.882	5.940	3.927	-	-	13.749
Transferler	4.930	237.764	46.607	9.801	41	(299.143)	-
Amortisman gideri (-)	(10.767)	(315.363)	(61.980)	(10.911)	(670)	-	(399.691)
31 Aralık 2020, net defter değeri	256.796	1.480.671	212.895	26.862	5.571	54.688	2.037.483
31 Aralık 2020 itibarıyla							
Maliyet	522.418	5.690.746	744.986	93.911	15.269	54.688	7.122.018
Birikmiş amortisman (-)	(265.622)	(4.210.075)	(532.091)	(67.049)	(9.698)	-	(5.084.535)
31 Aralık 2020, net defter değeri	256.796	1.480.671	212.895	26.862	5.571	54.688	2.037.483

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla maddi duran varlıklar üzerinde rehin veya ipotek bulunmamaktadır.

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

**31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)**
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 13 - MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihlerinde sona eren yıllar içindeki maddi olmayan duran varlıkların hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Geliştirme maliyetleri (*)	Lisanslar ve Diğer	Toplam
1 Ocak 2021			
Maliyet	4.666.749	165.988	4.832.737
Birikmiş itfa payları	(2.835.561)	(116.892)	(2.952.453)
Net kayıtlı değer	1.831.188	49.096	1.880.284
1 Ocak 2021	1.831.188	49.096	1.880.284
Girişler	739.585	16.541	756.126
İtfa gideri	(702.512)	(13.042)	(715.554)
31 Aralık 2021	1.868.261	52.595	1.920.856
31 Aralık 2021			
Maliyet	5.406.334	182.529	5.588.863
Birikmiş itfa payları	(3.538.073)	(129.934)	(3.668.007)
31 Aralık 2021	1.868.261	52.595	1.920.856
	Geliştirme maliyetleri (*)	Lisanslar ve diğer	Toplam
1 Ocak 2020			
Maliyet	4.079.943	154.492	4.234.435
Birikmiş itfa payları	(2.470.512)	(105.148)	(2.575.660)
Net kayıtlı değer	1.609.431	49.344	1.658.775
1 Ocak 2020	1.609.431	49.344	1.658.775
Girişler	586.806	11.496	598.302
İtfa gideri	(365.049)	(11.744)	(376.793)
31 Aralık 2020	1.831.188	49.096	1.880.284
31 Aralık 2020			
Maliyet	4.666.749	165.988	4.832.737
Birikmiş itfa payları	(2.835.561)	(116.892)	(2.952.453)
31 Aralık 2020	1.831.188	49.096	1.880.284

(*) Otomobil üretiminin verimliliğinin ve otomobil kalitesinin artırımı ve maliyetlerinin azaltılması kapsamında yapılmış olan geliştirme maliyetlerinden oluşmaktadır. Söz konusu tutar TMS 38 kapsamında aktifleştirilmiş olup, maddi olmayan duran varlıkların içerisinde muhasebeleşmektedir.

NOT 14 - DEVLET TEŞVİK VE YARDIMLARI

Yatırım teşvik belgeleri

Grup'un yatırım harcamaları ile ilgili çeşitli yatırım teşvik belgeleri bulunmaktadır. Bu teşvik belgeleri kapsamında sağlanan imkanlar aşağıdaki gibidir:

- i) İthal edilen makine ve teçhizatlarla ilgili %100 gümrük vergi muafiyeti ve KDV istisnası
- ii) Yerli yatırım harcamalarında, %100 KDV istisnası
- iii) İndirimli Kurumlar Vergisi muafiyeti

Grup, yapılan değerlendirme neticesinde, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi çerçevesinde, indirimli kurumlar vergisinden kaynaklanan geçici farklar üzerinden öngörülebilir ve vergi kanunları çerçevesinde indirimli kurumlar vergisi hakkının devam edebileceği süre içerisinde yararlanılabileceği sonucuna varılan 1.887.183 TL (31 Aralık 2020: 2.514.720 TL) indirimli kurumlar vergisi için 866.423 TL tutarında (31 Aralık 2020: 1.171.242 TL) ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirilmiştir (Not 25).

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 10. maddesinde değişiklik yapılarak 5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunu'nun 35. maddesiyle yapılan değişiklikle, araştırma ve geliştirme harcamaları üzerinden hesaplanacak Ar-Ge indirim oranı %40'tan %100'e çıkarılmıştır. Anılan kanun 1 Nisan 2008 tarihinde yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Buna göre kurumlar vergisi mükellefleri, yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme faaliyetleri çerçevesinde işletme bünyesinde 2008 yılından itibaren yaptıkları harcamaların %100'ü kurumlar kazancı tespitinde Ar-Ge indirimi olarak dikkate alınabilmektedir.

Grup'un 2021 yılı içerisinde toplam Ar-Ge harcaması tutarı 727.622 TL olup, bu harcamalardan kurumlar vergisi Ar-Ge indirimine konu edilemeyen 228.226 TL ve yıl içerisinde tahsil edilen 10.812 TL tutarındaki toplam TEYDEB ve Avrupa proje destekleri düşüldükten sonra kurumlar vergisi Ar-Ge indirimine konu edilen tutarı 488.584 TL olmaktadır (31 Aralık 2020 itibarıyla Grup'un toplam Ar-Ge harcaması tutarı 582.929 TL olup, bu harcamalardan kurumlar vergisi Ar-Ge indirimine konu edilemeyen 182.488 TL ve yıl içerisinde tahsil edilen 5.004 TL tutarındaki TEYDEB ve Avrupa proje destekleri düşüldükten sonra kurumlar vergisi Ar-Ge indirimine konu edilen tutarı 395.437 TL olmaktadır).

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla Grup'un 4.516 TL (31 Aralık 2020: 4.516 TL) kısa vadeli, 2.135 TL (31 Aralık 2020: 6.651 TL) uzun vadeli, toplam 6.649 TL (31 Aralık 2020: 11.167 TL) tutarındaki devlet teşvik ve yardımları, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (Tübitak)'nın Mini Cargo ve Yeni Doblo projelerinin araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) harcamalarını desteklemek amacıyla vermiş olduğu teşvik gelirin ertelenmesi nedeniyle oluşmuştur. Söz konusu tutar, ilgili Ar-Ge yatırımının itfası ile orantılı şekilde amortismanına tabi tutularak amortisman ve itfa giderlerinden netlenmektedir.

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

**31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)**
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 15 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Diğer kısa vadeli karşılıklar

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Garanti gider karşılığı	371.172	258.478
Dava karşılıkları	18.167	14.878
Diğer	65.236	44.883
Toplam	454.575	318.239

Garanti gider karşılığının hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2021	2020
1 Ocak	258.478	139.277
Yıl içinde ödenen	(132.890)	(89.278)
Yıl içerisindeki artış	245.584	208.479
31 Aralık	371.172	258.478

Grup aleyhine açılan davalar:

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla Grup aleyhine ve bilanço tarihi itibarıyla henüz sonuçlanmamış davaların toplam tutarı 25.165 TL'dir (31 Aralık 2020: 21.359 TL). Bu davalara ilişkin ayrılan karşılık tutarı ise 18.167 TL'dir (31 Aralık 2020: 14.878 TL).

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 15 - KARŞILIKLAR, KOŞULLU VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)**Teminat, rehin, ipotekler ve kefaletler:**

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla Grup'un vermiş olduğu teminat, rehin, ipotek ve kefaletlerin ("TRİK") dökümü orijinal para birimleri ile aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021				31 Aralık 2020	
	TL Karşılığı	Avro (bin)	TL	TL karşılığı	Avro (bin)	TL
A.Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	171.433	2.000	142.068	175.945	2.000	157.929
B.Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	-	-	-	-	-	-
C.Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	-	-	-	-	-	-
D. Diğer Verilen TRİK'lerin toplam tutarı	-	-	-	-	-	-
i) Ana ortak lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	-	-	-	-	-	-
B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	-	-	-	-	-	-
iii)C maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRİK'lerin toplam tutarı	-	-	-	-	-	-
Toplam	171.433	2.000	142.068	175.945	2.000	157.929

Diğer

2 Eylül 2019 tarihli ve 2019/D1-04978 numaralı, 21 Şubat 2022 tarihine kadar gerçekleştirilmek üzere 2.831.515.000 ABD Doları ihracat taahhüdü getiren ihracat teşvik belgesi kapsamında 2.600.296.881 ABD Doları ihracat gerçekleştirmiş bulunmaktadır. 1.771.268.790 ABD Doları ithalat taahhüdü getiren ihracat teşvik belgesi kapsamında 1.324.995.294 ABD Doları ithalat gerçekleştirmiş bulunmaktadır.

4 Mart 2021 tarihli ve 2021/D1-01051 numaralı, 3 Mart 2022 tarihine kadar gerçekleştirilmek üzere 1.533.252.000 ABD Doları ihracat taahhüdü getiren ihracat teşvik belgesi kapsamında 769.396.294 ABD Doları ihracat gerçekleştirmiş bulunmaktadır. 954.474.800 ABD Doları ithalat taahhüdü getiren ihracat teşvik belgesi kapsamında 486.104.029 ABD Doları ithalat gerçekleştirmiş bulunmaktadır.

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 16 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR**a) Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında kısa vadeli borçlar:**

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Personel gelir vergisi	56.915	38.443
Personele borçlar	53.414	59.835
Ödenecek sosyal güvenlik primleri	41.532	23.615
İzin karşılığı	9.279	8.862
Diğer	11.965	10.389
Toplam	173.105	141.144

b) Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar:

Grup, mevcut iş kanunu gereğince, en az bir yıllık hizmeti tamamlayarak emekliye ayrılan, istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle iş ilişkisi kesilen, askerlik hizmeti için çağrılan veya vefat eden personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür. Ödenecek tazminat, her hizmet yılı için bir aylık maaş tutarı kadardır ve bu miktar 31 Aralık 2021 itibarıyla 8.284,51 tam TL (31 Aralık 2020: 7.117,17 tam TL) ile sınırlandırılmıştır. Kıdem tazminatı tavanı altı ayda bir revize olup, konsolide kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 1 Ocak 2022 tarihinden itibaren geçerli olan 10.848,59 tam TL (1 Ocak 2021: 7.638,96 tam TL) olan tavan tutarı göz önüne alınmıştır.

Grup yönetimi geçmiş deneyimlerinden edindiği bilgilere dayanarak kıdem tazminatı almaya hak kazanacak çalışanların hak kazandıkları menfaatleri TMS 19 uyarınca, bilanço tarihinde geçerli olan devlet tahvili oranları kullanılarak iskonto işlemine tabi tutmuş ve indirgenmiş net değerleri üzerinden konsolide finansal tablolarına yansıtmıştır. Hesaplama kullanılan varsayımlar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Net iskonto oranı (%)	4,45	4,63
Emeklilik olasılığının tahmini için devir hızı oranı (%)	97,48	97,98

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla sona eren yıllar içerisindeki kıdem tazminatı karşılığı hesabının hareketi aşağıda sunulmuştur:

	2021	2020
1 Ocak	249.643	218.499
Cari hizmet maliyeti	18.823	14.447
Faiz maliyeti	32.480	28.405
Dönem içinde ödenen	(39.021)	(29.332)
Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kayıpları	85.181	17.624
31 Aralık	347.106	249.643

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 16 - ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (Devamı)

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla kıdem tazminatı karşılığı hesaplamasında kullanılan önemli varsayımların duyarlılık analizleri aşağıdaki gibidir:

	Net iskonto oranı		Emeklilik olasılığına ilişkin sirkülasyon oranı	
	%0,5 azalış	%0,5 artış	%0,5 azalış	%0,5 artış
Oran (%)	3,95	4,95	96,98	97,98
Kıdem tazminatı karşılığındaki artış/(azalış)	(1.237)	2.302	(2.426)	5.782

NOT 17 - PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER, ERTELENMİŞ GELİRLER, DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER

a) Diğer dönen varlıklar	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Katma Değer Vergisi ("KDV")	198.669	119.458
Diğer	14.921	7.785
Toplam	213.590	127.243

b) Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Kredi komisyon giderleri (*)	35.078	23.905
Verilen sipariş avansları	17.191	3.293
Peşin ödenmiş sigorta giderleri	7.087	5.515
Diğer	12.867	9.615
Toplam	72.223	42.328

(*) 31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla kredi komisyon giderleri, Grup'un bankalara ödediği kredi sigorta bedellerinden ve bayilerine peşin olarak ödediği kredi komisyonlarından oluşmaktadır.

c) Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla 22.682 TL tutarındaki (31 Aralık 2020: 78.201 TL) uzun vadeli peşin ödenmiş giderlerin, 16.435 TL tutarındaki (31 Aralık 2020: 59.916 TL) kısmı maddi duran varlık alımları için verilmiş olan avanslardan oluşmaktadır.

d) Kısa vadeli ertelenmiş gelirler

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla 94.784 TL tutarındaki (31 Aralık 2020, 44.789 TL) ertelenmiş gelirlerin, 59.460 TL tutarındaki (31 Aralık 2020, 34.443 TL) kısmı KFK'nın peşin tahsil edilen istihbarat gelirlerinden, 13.601 TL tutarındaki (31 Aralık 2020, 5.798 TL) kısmı KFK'nın tüketici tahsilatlarından, 21.723 TL tutarındaki (31 Aralık 2020, 4.548 TL) kısmı ise Fermas'ın alınan sipariş avanslarından oluşmaktadır.

e) Müşteri sözleşmelerinden doğan yükümlülükler

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla 44.205 TL tutarındaki yükümlülük, TFRS 15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat Standardı kapsamında muhasebeleştirilen uzatılmış garanti bedellerinden oluşmaktadır (31 Aralık 2020: 36.297).

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 18 - ÖZKAYNAKLAR

a) Sermaye

Şirket'in kayıtlı sermaye tavanı 1.000.000.000 TL'dir (tam TL). Şirket'in 31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla tarihi maliyet esasına göre ödenmiş sermaye tutarı 500.000.000 TL (tam TL) olup her biri 0,01 TL (tam TL) tutarında 50 milyar adet hisseden oluşmaktadır. 31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla Şirket'in sermaye ve ortaklık yapısı aşağıdaki gibidir:

	Hisse grubu	2021		2020	
		Tutar (TL)	Tutar (%)	Tutar (TL)	Tutar (%)
FCA Italy S.p.A.	D	189.280	37,86	189.280	37,86
Koç Holding A.Ş.	A	187.938	37,59	187.938	37,59
Koç Topluluğu şirketleri ve Koç Ailesi	A	1.342	0,27	1.342	0,27
Diğer, halka açık hisseler dahil	E	121.440	24,28	121.440	24,28
Toplam		500.000	100	500.000	100

Esas sözleşme uyarınca Yönetim Kurulu'na seçilecek üyelerin yarısı A grubu ve diğer yarısı da D grubu pay sahipleri tarafından gösterilecek adaylar arasından seçilir. Yönetim Kurulu üyelerinin sayısının tespiti ve üyelerin seçimi bakımından Genel Kurul yetkilidir. A ve D grubu pay sahipleri tarafından gösterilen adaylardan birer tanesinin SPK düzenlemelerinde tanımlanan bağımsız niteliklerine haiz olmaları zorunludur.

b) Kar yedekleri - geçmiş yıl kar/zararları

Kanuni defterlerdeki birikmiş karlar, aşağıda belirtilen kanuni yedeklerle ilgili hüküm haricinde dağıtılabilmektedir.

Türk Ticaret Kanunu'na göre yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş sermayenin %5'ini aşan dağıtılan karın %10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

Sermaye enflasyon düzeltmesi farkları ile olağanüstü yedeklerin kayıtlı değerleri bedelsiz sermaye artırımını; nakit kar dağıtımını ya da zarar mahsubunda kullanılabilecektir. Ancak sermaye enflasyon düzeltmesi farkları, nakit kar dağıtımında kullanılması durumunda kurumlar vergisine tabi olacaktır.

Şirket tarafından, 16 Mart 2021 tarihli 53. Olağan Genel Kurul toplantısında alınan kararla 2020 yılına ait karlardan yasal yükümlülükler düşüldükten sonra toplam 1.500.000 TL tutarında (2020 yılında 2019 yılı karından 1.200.000 TL) nakit temettü dağıtılmıştır. 31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihlerinde sona eren yıllar itibarıyla pay başına dağıtılan temettü tutarı sırasıyla 3,00 kuruş ve 2,40 kuruş'tur.

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

**31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)**

NOT 19 - HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ

a) Hasılat	2021	2020
Yurtdışı satışlar	14.643.275	10.821.043
Yurtiçi satışlar	14.264.210	12.441.509
Diğer	776.820	294.195
Toplam	29.684.305	23.556.747

Satışlardan indirimler tutarı 1.179.292 TL'dir (31 Aralık 2020: 753.084 TL).

2021 ve 2020 yılları içerisinde Grup'un yapmış olduğu satışların tutarsal olarak ürün grubu bazında dağılımı aşağıdaki gibidir:

	2021	2020
Binek araç	13.679.017	12.878.437
Ticari araç	13.625.246	9.308.213
Yedek parça	1.603.222	1.075.902
Diğer	776.820	294.195
Toplam	29.684.305	23.556.747

b) Diğer	2021	2020
Hurda satışı gelirleri	185.108	115.585
Ar-ge gelirleri	180.131	64.538
Kalıp satışı gelirleri	90.620	9.076
Ambalaj satışı gelirleri	38.365	26.080
Uzatılmış garanti geliri	10.353	5.438
Diğer	272.243	73.478
Toplam	776.820	294.195

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

**31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)**
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 19 - HASILAT VE SATIŞLARIN MALİYETİ (Devamı)

Grup'un hasılat kalemleri içerisinde yer alan, uzatılmış garanti gelirleri zamana yayılı bir edim yükümlülüğü olduğundan dolayı ilgili dönemde hasılat olarak kayıtlara alınmaktadır.

Grup'un hasılatını oluşturan tüm kalemler araçlar vasıtasıyla satılan mallar ve hizmetlerden oluşmaktadır.

c) Satışların maliyeti	2021	2020
Direkt hammadde ve malzeme giderleri	19.842.600	16.986.660
Satılan ticari malların maliyeti	2.207.860	2.002.777
İtfa payları ve amortisman giderleri	1.140.373	711.894
Diğer üretim giderleri	707.723	554.408
Direkt işçilik giderleri	412.608	291.781
Mamul değişimi	(114.953)	(119.338)
Yarı mamul değişimi	(131.296)	11.306
Diğer satışların maliyeti	318	57
Toplam	24.065.233	20.439.545

d) Üretim ve satış miktarları	2021	Üretim 2020	2021	Satış 2020
Üretilen araçlar				
Yeni Doblo	77.520	68.798	77.626	67.663
Egea	65.641	98.614	65.461	98.524
Egea Hatchback	43.359	36.223	43.285	35.994
MCV	34.345	30.096	34.437	30.202
Egea Stationwagon	7.679	16.899	7.638	16.817
Toplam	228.544	250.630	228.447	249.200

	2021	İthalat 2020	2021	Satış 2020
İthal araçlar				
Jeep	1.954	5.506	2.906	4.587
Ducato	1.976	4.089	2.243	3.841
Fiat 500	313	1.656	635	1.300
Panda Futura	146	307	235	219
Alfa Romeo	129	282	172	241
Maserati	100	54	101	51
Ferrari	36	22	35	22
Transit satış	12	17	12	17
Fullback	-	-	-	1
Toplam	4.666	11.933	6.339	10.279

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

**31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)**
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 20 - ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ, PAZARLAMA GİDERLERİ, GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

	2021	2020
Genel yönetim giderleri	510.139	390.629
Pazarlama giderleri	596.791	480.225
Araştırma ve geliştirme giderleri	126.527	75.997
Toplam	1.233.457	946.851
a Genel yönetim giderleri	2021	2020
Personel giderleri	197.589	151.456
Bilişim teknolojileri giderleri	76.267	55.172
Amortisman ve itfa payları	42.021	34.633
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	35.303	33.224
Sigorta giderleri	12.560	10.606
Vergi, resim ve harçlar	11.695	8.494
Bağış ve yardımlar	11.468	11.826
Dava giderleri	8.221	10.615
Seyahat giderleri	4.386	4.579
Diğer	110.629	70.024
Toplam	510.139	390.629
b Pazarlama giderleri	2021	2020
Garanti giderleri	245.584	208.479
Personel giderleri	132.067	91.483
Nakliye ve sigorta giderleri	118.602	92.848
Reklam giderleri	43.661	38.432
Amortisman ve itfa payları	5.472	5.401
Seyahat giderleri	4.072	2.978
Diğer	47.333	40.604
Toplam	596.791	480.225
c Araştırma ve geliştirme giderleri	2021	2020
Personel giderleri	67.846	40.766
Amortisman ve itfa payları	11.253	6.827
Bilgi ve teknoloji giderleri	8.927	5.592
Ulaşım ve seyahat giderleri	4.571	6.456
Diğer	33.930	16.356
Toplam	126.527	75.997

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

**31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)**
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 21- NİTELİKLERİNE GÖRE GİDERLER

1 Ocak - 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla Grup'un personel ve amortisman ve itfa payları giderleri sırasıyla 1.241.339 TL ve 1.199.120 TL'dir (1 Ocak - 31 Aralık 2020: 916.840 TL ve 758.755 TL).

NOT 22 - ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER

a) Esas faaliyetlerinden diğer gelirler	2021	2020
Esas faaliyetlerden kur farkı gelirleri	2.288.024	1.186.076
Esas faaliyetlerden vade farkı gelirleri	551.714	147.727
Diğer	78.522	47.624
Toplam	2.918.260	1.381.427
b) Esas faaliyetlerinden diğer giderler	2021	2020
Esas faaliyetlerden kur farkı giderleri	(2.781.256)	(1.365.275)
Esas faaliyetlerden vade farkı giderleri	(524.141)	(130.646)
Diğer	(112.150)	(86.100)
Toplam	(3.417.547)	(1.582.021)

NOT 23 – YATIRIM FAALİYETLERİNDEN GELİRLER

	2021	2020
Maddi duran varlık satış karı	38.170	7.558
Yatırım amaçlı gayrimenkul değer artış gelirleri (Not 11)	285	3.000
Toplam	38.455	10.558

NOT 24 - FİNANSMAN GELİRLERİ VE GİDERLERİ

	2021	2020
Kambiyo gelirleri	3.027.206	1.333.665
Faiz gelirleri	297.041	212.300
Türev araçlardan kazançlar	6.929	-
Toplam finansman gelirleri	3.331.176	1.545.965
Kambiyo giderleri	(3.834.253)	(1.680.213)
Faiz giderleri	(112.006)	(104.225)
Diğer	(6.875)	(7.472)
Toplam finansman giderleri	(3.953.134)	(1.791.910)
Finansman giderleri, net	(621.958)	(245.945)

NOT 25 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Dönem vergi gideri ve ertelenen vergi

Vergi gideri, cari dönem vergi giderini ve ertelenmiş vergi giderini kapsar. Vergi, doğrudan özkaynaklar altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmaması koşuluyla, gelir tablosuna dahil edilir. Aksi takdirde vergi de ilgili işlemle birlikte özkaynaklar altında muhasebeleştirilir.

Dönem vergi gideri, finansal durum tablosu tarihi itibarıyla Grup'un bağlı ortaklıklarının ve özkaynak yöntemiyle değerlendirilen yatırımlarının faaliyet gösterdiği ülkelerde yürürlükte olan vergi kanunları dikkate alınarak hesaplanır. Türk Vergi mevzuatına göre, kanuni veya iş merkezleri Türkiye'de bulunan kurumlar, kurumlar vergisine tabidir.

Türk vergi sisteminde mali zararlar takip eden beş yıl içindeki mali karlar ile mahsup edilebilmekte olup, önceki yıllar kazançlarından (geriye dönük) mahsup mümkün değildir.

Ayrıca, kurumlar vergisine mahsup edilmek üzere yıl içinde ara dönemlerde beyan edilen matrahlar üzerinden %25 oranında (2022 yılı vergilendirme dönemleri için %23, 2023 yılı ve sonrası için ise %20 olacaktır) geçici vergi ödenmektedir.

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla vergi karşılığı yürürlükteki vergi mevzuatı çerçevesinde ayrılmıştır.

Ertelenmiş vergi hesaplamasında 2022 yılı içinde gerçekleşmesi/kapanması beklenen geçici farklar için %23, 2022 yılı ve sonrasında gerçekleşmesi/kapanması beklenen geçici farklar için %20 vergi oranı kullanılmıştır.

Ertelenen vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenen vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır.

Aynı ülkenin vergi mevzuatına tabi olmak şartıyla ve cari vergi varlıklarının cari vergi yükümlülüklerinden mahsup edilmesi konusunda yasal olarak uygulanabilir bir hakkın bulunması durumunda ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri karşılıklı olarak birbirinden mahsup edilir.

NOT 25 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

Vergi varlık ve yükümlülükleri

Kurumlar vergisi

Şirket ve konsolidasyon kapsamındaki Türkiye’de ve diğer ülkelerde kurulmuş bağlı ortaklık, iştirak ve müşterek yönetime tabi ortaklıkları, faaliyetlerini sürdürdükleri ülkelerin yürürlükte bulunan vergi mevzuatı ve uygulamalarına tabidir.

Türkiye’de kurumlar vergisi oranı %25’dir. (Ancak kurumların 2022 yılı vergilendirme dönemlerine ait kurum kazançları %23, 2023 yılı ve sonrası için %20 olarak uygulanacaktır.) Kurumlar vergisi oranı kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna ve indirimlerin indirilmesi sonucu bulunacak safi kurum kazancına uygulanır. Kurumlar vergisi, ilgili olduğu yıl sonunu takip eden dördüncü ayın otuzuncu günü akşamına kadar beyan edilmekte ve ilgili ayın sonuna kadar ödenmektedir.

Şirketler üçer aylık mali karları üzerinden %25 oranında (2022 yılı vergilendirme dönemleri için %23, 2023 yılı ve sonrası için ise %20) geçici vergi hesaplar ve o dönemi izleyen ikinci ayın 17 inci gününe kadar beyan edip on yedinci günü akşamına kadar öderler. Yıl içinde ödenen geçici vergi o yıla ait olup izleyen yıl verilecek kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilir. Mahsuba rağmen ödenmiş geçici vergi tutarı kalmış ise bu tutar nakden iade alınabileceği gibi devlete karşı olan herhangi bir başka finansal borca da mahsup edilebilir.

Kurumlar Vergisi Kanunu’na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi idarelerince beş yıl içerisinde incelenebilmektedir.

Türk vergi mevzuatı, ana ortaklık olan şirketin bağlı ortaklıkları konsolide ettiği finansal tabloları üzerinden vergi beyannamesi vermesine olanak tanımamaktadır. Bu sebeple Grup’un konsolide finansal tablolarına yansıtılan vergi yükümlülükleri, konsolidasyon kapsamına alınan tüm şirketler için ayrı ayrı hesaplanmıştır. 31 Aralık 2021 ve 31 Aralık 2020 tarihli finansal durum tablolarında ödenecek vergi tutarları her bir Bağlı Ortaklık için netleştirilmiş olup, konsolide finansal tablolarda ayrı sınıflandırılmaktadır.

Vergi Usul Kanunu ile Kurumlar Vergisi Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun 20 Ocak 2022 tarihinde Kanun No. 7352 sayıyla yasalaşmış olup, geçici hesap dönemleri de dahil olmak üzere 2021 ve 2022 hesap dönemleri ile 2023 hesap dönemi geçici vergi dönemlerinde Mükerrer 298 inci madde kapsamındaki enflasyon düzeltmesine ilişkin şartların oluşup oluşmadığına bakılmaksızın mali tabloların enflasyon düzeltmesine tabi tutulmayacağı karara bağlanmıştır. Kamu Gözetimi Kurumu, 20 Ocak 2022 tarihinde, TFRS kapsamında Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlamanın Uygulanması ile ilgili açıklamada bulunmuş, 2021 yılına ait konsolide finansal tablolarda TMS 29 Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama kapsamında herhangi bir düzeltme yapılmasına gerek bulunulmadığı belirtilmiştir.

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 25 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihlerinde sona dönemlere ilişkin konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılan vergi giderinin kırılımı aşağıda sunulmuştur:

	2021	2020
Cari yıl vergi gideri (-)	(113.178)	(31.884)
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	(117.722)	(14.722)
Toplam	(230.900)	(46.606)

	2021	2020
Cari yıl kurumlar vergisi	113.178	31.884
Eksi: Peşin ödenen kurumlar vergisi	(62.584)	(35.421)
Dönem karı vergi yükümlülüğü/peşin ödenen kurumlar vergisi (-)	50.594	(3.537)

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihlerinde sona eren yıllara ilişkin kar veya zarar tablosunda yansıtılan vergi giderinin analizi aşağıda sunulmuştur:

	2021	2020
Vergi öncesi kar	3.512.216	1.830.776
Etkin vergi üzerinden vergi gideri (%25)	(878.054)	(366.155)
Kanunen kabul edilmeyen giderler	(25.427)	(6.851)
Dönem içinde yapılan Ar-Ge harcamalarından sağlanan indirim	122.146	79.087
Etkin vergi oranı haricinde kullanılan indirimli vergi oranı etkisi	809.557	246.353
Kullanılan ve kazanılan yatırım indirimleri, net Diğer	(304.819) 45.697	35.081 (34.121)
Toplam	(230.900)	(46.606)

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 25 - VERGİ VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ (Devamı)**b) Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri**

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla, ertelenmiş vergiye konu olan geçici farklar ve bilanço tarihi itibarıyla yürürlükteki etkin vergi oranları kullanılarak hesaplanan ertelenmiş vergi varlığının dağılımı aşağıda özetlenmiştir:

	Kümülatif geçici farklar		Ertelenmiş vergi varlığı/(yükümlülüğü)	
	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
İndirimli kurumlar vergisi (*)	1.887.183	2.514.720	866.423	1.171.242
Garanti gider karşılığı	371.172	258.478	77.163	51.692
Kıdem tazminatı ve kullanılmamış izin karşılığı	365.494	265.964	74.580	53.193
Amortisman tabi varlıklar	289.599	(1.090.162)	61.530	(218.032)
Stoklar	83.610	65.999	19.230	13.200
Müşteri hizmetlerinden doğan yükümlülükler	44.205	36.297	11.051	7.259
Ertelenmiş gelir	6.379	11.167	(488)	2.234
Arsa değerlemeleri	(116.560)	(116.275)	(11.656)	(11.627)
Diğer	207.300	152.071	47.970	30.566
Ertelenmiş vergi varlığı, net	3.138.382	2.098.259	1.145.803	1.099.727

(*) Grup, yaptığı sabit kıymet yatırımları neticesinde yatırım tutarlarının farklı oranları nispetinde farklı indirimli vergi oranları kullanmaktadır.

Ertelenmiş vergi varlığı bakiyesinin dönem içerisindeki hareketi aşağıdaki gibidir:

	2021	2020
1 Ocak	1.099.727	989.454
Kar veya zarar tablosu ile ilişkilendirilen	(117.722)	(14.722)
Diğer kapsamlı gelir tablosu ile ilişkilendirilen	163.798	124.995
- Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları/(kayıpları)	17.326	3.525
- Nakit akış riskinden korunma kayıpları	146.472	121.470
31 Aralık	1.145.803	1.099.727

NOT 26 - PAY BAŞINA KAZANÇ

Pay başına kazanç, net karın, raporlama dönemi boyunca piyasada bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesiyle bulunmaktadır. 2021 ve 2020 yıllarında ağırlıklı ortalama hisse adedi 50.000.000.000 adet olup, 31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla pay başına kazanç sırasıyla 6,56 Kuruş ve 3,57 Kuruş'tur.

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

**31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)**

NOT 27 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

İlişkili taraflarla bakiyeler:

İlişkili taraflarla ilgili mevduat ve finansal borçlanma bakiyeleri	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (mevduat) ⁽¹⁾	1.939.244	2.212.173
Yapı ve Kredi Bankası A.Ş. (finansal borçlanma) ⁽¹⁾	(627.966)	(764.717)
İlişkili taraflardan ticari alacaklar	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
FCA Italy SPA ⁽²⁾	4.815.594	3.112.434
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. ⁽¹⁾	865.653	949.093
Diğer ⁽¹⁾	5.333	3.547
Eksi: vadeli satışlardan kaynaklanan ertelenmiş finansman geliri	(25.648)	(15.735)
Toplam	5.660.932	4.049.339
İlişkili taraflara ticari borçlar	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
FCA Italy SPA ⁽²⁾	4.860.844	3.834.682
Diğer ⁽¹⁾	225.468	177.683
Eksi: vadeli satışlardan kaynaklanan ertelenmiş finansman gideri	(2.841)	(386)
Toplam	5.083.471	4.011.979
İlişkili taraflarla işlemler		
Satışlar	2021	2020
FCA Italy SPA ⁽²⁾	14.844.650	10.846.546
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. ⁽¹⁾	5.034.470	4.626.281
Diğer ⁽¹⁾	125.111	56.327
Toplam	20.004.231	15.529.154

⁽¹⁾ Müşterek Yönetime sahip ortakların bağlı ortaklık, müşterek yönetime tabi ortaklık veya iştiraklerden oluşan ilişkili taraflarını temsil etmektedir.

⁽²⁾ Müşterek yönetime sahip ortakları temsil etmektedir.

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

**31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)**
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 27 - İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

Yurtiçi malzeme ve hizmet alımları	2021	2020
Ram Dış Ticaret A.Ş. ⁽¹⁾	585.866	390.799
Otokoç Otomotiv Tic. ve San. A.Ş. ⁽¹⁾	427.485	307.639
Zer Merkezi Hiz. ve Tic. A.Ş. ⁽¹⁾	193.609	151.140
Plastiform Plastik San. Tic. A.Ş. ⁽¹⁾	80.476	66.892
Sistemi Comandi Meccanici Otomotiv San. Tic. A.Ş. ⁽¹⁾	62.901	53.813
Koç Holding A.Ş. ^{(2) (*)}	42.929	30.088
Koç Sistem Bilgi ve İletişim Hizmetleri A.Ş. ⁽¹⁾	26.289	21.142
Opet Fuchs Madeni Yağ ve San. Tic. A.Ş. ⁽¹⁾	25.526	17.471
Opet Petrolculuk A.Ş. ⁽¹⁾	20.474	14.135
Ford Otomotiv ⁽¹⁾	16.350	-
Ingage Dijital Pazarlama Hizmetleri ⁽¹⁾	14.155	11.347
Ram Sigorta Aracılık ve İletişim A.Ş. ^{(1) (**)}	13.778	5.068
Tanı Pazarlama ve İletişim A.Ş. ⁽¹⁾	4.664	3.150
Setur Servis Turistik A.Ş. ⁽¹⁾	4.630	9.646
Akpa Dayanıklı Tüketim Lpg ve Akaryakıt Ürünleri Paz. A.Ş. ⁽¹⁾	2.658	2.757
Koç Digital Çözümleri A.Ş. ⁽¹⁾	2.147	300
Diğer ⁽¹⁾	3.729	3.269
Toplam	1.527.666	1.088.656

Yurtdışı ticari mal, malzeme ve hizmet alımları	2021	2020
FCA Italy SPA ⁽²⁾	11.690.462	11.207.126
Diğer ⁽¹⁾	1.692	4.192
Toplam	11.692.154	11.211.318

- (1) Müşterek yönetime sahip ortakların bağlı ortaklık, müşterek yönetime tabi ortaklık veya iştiraklerden oluşan ilişkili taraflarını temsil etmektedir.
- (2) Müşterek yönetime sahip ortakları temsil etmektedir.
- (*) Koç Holding A.Ş. bünyesindeki şirketlere finans, hukuk, planlama, vergi, üst yönetim gibi konularda sunduğu hizmetlerin karşılığı olarak, personel ve üst yönetim giderleri dahil olmak üzere Koç Holding A.Ş. nezdinde hizmet sunulan şirketlerle ilgili olarak oluşan giderlerin, Transfer Fiyatlaması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Hakkında 1 Seri No.lu Genel Tebliğin "11- Grup İçi Hizmetler" düzenlemesi çerçevesinde dağıtımı sonucunda fatura edilen hizmet bedelini içermektedir.
- (**) Sigorta acentesi olarak faaliyet gösteren Ram Sigorta Aracılık Hizmetleri A.Ş. aracılığı ile ilişkili taraf olmayan sigorta şirketleri arasında imzalanan poliçeler kapsamında ödenen ve tahakkuk eden prim tutarını içermektedir.

İlişkili kuruluşlardan alınan faiz 31 Aralık 2021 tarihinde sona eren 12 aylık dönem itibarıyla 310.364 TL'dir (31 Aralık 2020: 42.138 TL).

2021 yılı içerisinde Grup'un üst düzey yöneticilere (31 kişi) (31 Aralık 2020: 30 kişi) sağlamış olduğu ücret ve benzeri faydaların toplamı 70.300 TL'dir (31 Aralık 2020: 51.093 TL). Söz konusu tutarın 5.700 TL'lik kısmı üst düzey yönetici kadrosundan ayrılma dolayısıyla yapılan ödemelerden oluşmaktadır. (31 Aralık 2020: 1.467 TL)

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla, bağlı ortaklık KFK'nın ilişkili kuruluş tarafından kapalı ihraç usulü ile nitelikli yatırımcılara satılan tahvillerinin taşınan değeri 91.431 TL olup, uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları ve uzun vadeli borçlanmalar içerisinde yer almaktadır(31 Aralık 2020: 91.114 TL).

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ**Risk yönetimi amaçları ve prensipleri**

Grup'un en önemli finansal araçları, hazır değerler ve finansal borçlardır. Bu finansal araçların en önemli amacı Grup operasyonları için finansman kaynağı sağlamaktır. Grup ayrıca doğrudan faaliyetlerinden oluşan ticari borçlar ve ticari alacaklar gibi çeşitli finansal araçlara da sahiptir. Grup'un finansal araçlarından kaynaklanan en önemli riskleri faiz oranı riski, likidite riski, kur riski ve kredi riskidir. Grup yönetimi aşağıda özetlenen risklerin her birini incelemekte ve aşağıda belirtilen politikaları geliştirmektedir.

Kredi riski

Kredi riski, karşılıklı ilişki içinde olan taraflardan birinin bir finansal araca ilişkin olarak yükümlülüğünü yerine getirememesi sonucu diğer tarafın finansal açıdan zarara uğraması riskidir. Grup, kredi riskini belli taraflarla yapılan işlemleri sınırlandırarak ve ilişkide bulunduğu tarafların güvenilirliğini sürekli değerlendirerek yönetmeye çalışmaktadır. Grup prosedürleri uyarınca kredili çalışmak isteyen tüm müşteriler kredi inceleme aşamalarından geçirilmekte ve gerekli teminatlar alınmaktadır. Ayrıca alacaklar sürekli incelenerek Grup'un şüpheli kredi/alacak riski minimize edilmektedir. Ticari alacaklar, Grup yönetimince geçmiş tecrübeler ve cari ekonomik durum göz önüne alınarak değerlendirilmekte ve uygun miktarda şüpheli alacak karşılığı ayrıldıktan sonra bilançoda net olarak gösterilmektedir (Not 7).

Bilançoda taşınan değerler Grup'un maksimum kredi riskini yansıtmaktadır.

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi türleri;

31 Aralık 2021	Ticari alacaklar					Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar
	İlişkili taraflar	Diğer taraflar	Diğer alacaklar	Bankalardaki mevduat	Finansal yatırımlar	
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) ⁽¹⁾	5.660.932	1.481.414	1.022	4.214.715	240	4.382.529
- Azami riskin teminat ile güvence altına alınmış kısmı ⁽²⁾	33.700	1.422.904	-	-	-	5.558.899
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	5.652.707	1.463.430	1.022	4.214.715	240	4.350.817
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	33.700	1.422.904	-	-	-	5.536.563
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	8.224	11.132	-	-	-	22.336
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	22.336
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	1.996	-	-	-	9.376
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	14.504	-	-	-	69.859
- Değer düşüklüğü (-)	-	(12.508)	-	-	-	(60.483)
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	11.101
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

**31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)**
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2020	Ticari alacaklar					Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar
	İlişkili taraflar	Diğer taraflar	Diğer alacaklar	Bankalardaki mevduat	Finansal yatırımlar	
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalan azami kredi riski (A+B+C+D+E) ⁽¹⁾	4.049.339	1.443.673	335	4.249.805	1.002	2.859.868
- Azami riskin teminat ile güvence altına alınmış kısmı ⁽²⁾	33.700	1.408.230	-	-	-	3.578.795
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri	4.047.653	1.434.619	335	4.249.805	1.002	2.831.100
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	33.700	1.402.119	-	-	-	3.560.413
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	1.686	8.835	-	-	-	18.382
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	6.111	-	-	-	18.382
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	219	-	-	-	10.386
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	12.697	-	-	-	74.408
- Değer düşüklüğü (-)	-	(12.478)	-	-	-	(64.022)
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	19.663
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

⁽¹⁾ Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

⁽²⁾ Teminatlar, müşterilerden alınan teminat senetleri, teminat çekleri, ipotekler ve araç rehinlerinden oluşmaktadır.

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

Ticari alacaklar ve finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar için yaşlandırma analizi

Vadesi geçen ancak karşılık ayrılmamış olan ticari alacakların ve finans sektöründen alacakların yaşlandırması aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2021	
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	18.929
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	5.456
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	13.866
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	3.441
Toplam	41.692
31 Aralık 2020	
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	11.973
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	6.395
Vadesi üzerinden 3-12 ay geçmiş	4.902
Vadesi üzerinden 1-5 yıl geçmiş	5.633
Toplam	28.903

Teminat ile güvence altına alınmış kısmı

31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla Grup'un vadesi geçmiş toplam alacaklarının 4.839 TL'si Grup'un ilişkili şirketi olan Stellantis Grup'a aittir (31 Aralık 2020: 1.524 TL). 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla Grup'un Stellantis Grup'a olan ticari borcu 4.860.844 TL'dir (31 Aralık 2020: 3.834.682 TL)

Kur riski

Yabancı para cinsinden gösterilen varlıklar ve yükümlülükler alım satım taahhütleriyle beraber Grup'un kur riskine maruz kalmasına neden olmaktadır. Grup'un politikası gelecekte gerçekleşmesi muhtemel alış ve satışların her döviz türü için karşılaştırmasını yapmaktır.

Not 6'da detaylı açıklandığı üzere imzalanan üretim anlaşmaları gereğince Egea, Doblo ve Mini Cargo model araç için alınan yatırım kredisinin geri ödemeleri Stellantis Grup, tarafından yapılacak alımlar vasıtası ile garanti altına alınmıştır. Dolayısıyla araçların üretimi için kullanılan kredi ile ilgili maruz kalabileceği döviz kurundaki ve faiz oranındaki dalgalanmalardan oluşabilecek risk, Stellantis Grup tarafından üstlenilmiştir.

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2021		Döviz pozisyonu tablosu TL karşılığı (fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	Diğer
1.	Ticari alacaklar	4.821.667	-	328.400	-
2a.	Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	554.988	36	37.768	-
2b.	Parasal olmayan finansal varlıklar	749.929	-	51.077	-
3.	Diğer	5.048	-	344	-
4.	Dönen varlıklar (1+2+3)	6.131.632	36	417.589	-
5.	Ticari alacaklar	-	-	-	-
6a.	Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-
6b.	Parasal olmayan finansal varlıklar	22.036	-	1.501	-
7.	Diğer	-	-	-	-
8.	Duran varlıklar (5+6+7)	22.036	-	1.501	-
9.	Toplam varlıklar (4+8)	6.153.668	36	419.090	-
10.	Ticari borçlar	(5.147.858)	(4.901)	(346.256)	(24)
11.	Finansal yükümlülükler	(2.095.956)	-	(142.754)	-
12a.	Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
12b.	Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
13.	Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	(7.243.814)	(4.901)	(489.010)	(24)
14.	Ticari borçlar	-	-	-	-
15.	Finansal yükümlülükler	(1.645.067)	-	(112.044)	-
16a.	Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
16b.	Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
17.	Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	(1.645.067)	-	(112.044)	-
18.	Toplam yükümlülükler (13+17)	(8.888.881)	(4.901)	(601.054)	(24)
19.	Bilanço dışı türev araçların net varlık/(yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-
19a.	Hedge edilen toplam varlık tutarı	-	-	-	-
19b.	Hedge edilen toplam yükümlülük tutarı	-	-	-	-
20.	Net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (9+18+19)	(2.735.213)	(4.865)	(181.964)	(24)
21.	Parasal kalemler net yabancı para varlık/ yükümlülük pozisyonu (=1+2a+3+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(3.507.178)	(4.865)	(234.542)	(24)
22.	Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değer	-	-	-	-
23.	İhracat	14.897.618	-	1.380.167	1.835
24.	İthalat	12.620.855	9.260	1.210.476	2.199

Grup'un Avro cinsinden uzun vadeli kredileri üzerindeki kur dalgalanmalarına ilişkin kur riski Stellantis Grup tarafından üstlenilmiş olup, 31 Aralık 2021 tarihi itibarıyla bu krediler hariç Grup'un net yabancı para uzun pozisyonu 235.338 TL'dir.

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2020		Döviz pozisyonu tablosu TL karşılığı (fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	Diğer
1.	Ticari alacaklar	3.113.735	5	345.663	-
2a.	Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	829.905	50	92.090	-
2b.	Parasal olmayan finansal varlıklar	362.199	-	40.209	-
3.	Diğer	1.362	-	151	-
4.	Dönen varlıklar (1+2+3)	4.307.201	55	478.113	-
5.	Ticari alacaklar	-	-	-	-
6a.	Parasal finansal varlıklar	-	-	-	-
6b.	Parasal olmayan finansal varlıklar	69.352	-	7.699	-
7.	Diğer	-	-	-	-
8.	Duran varlıklar (5+6+7)	69.352	-	7.699	-
9.	Toplam varlıklar (4+8)	4.376.553	55	485.812	-
10.	Ticari borçlar	(3.945.654)	(905)	(437.284)	-
11.	Finansal yükümlülükler	(1.662.698)	-	(184.582)	-
12a.	Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
12b.	Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
13.	Kısa vadeli yükümlülükler (10+11+12)	(5.608.352)	(905)	(621.866)	-
14.	Ticari borçlar	-	-	-	-
15.	Finansal yükümlülükler	(2.218.455)	-	(246.279)	-
16a.	Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
16b.	Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-
17.	Uzun vadeli yükümlülükler (14+15+16)	(2.218.455)	-	(246.279)	-
18.	Toplam yükümlülükler (13+17)	(7.826.807)	(905)	(868.145)	-
19.	Bilanço dışı türev araçların net varlık/(yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-
19a.	Hedge edilen toplam varlık tutarı	-	-	-	-
19b.	Hedge edilen toplam yükümlülük tutarı	-	-	-	-
20.	Net yabancı para varlık/(yükümlülük) pozisyonu (9+18+19)	(3.450.254)	(850)	(382.333)	-
21.	Parasal kalemler net yabancı para varlık/ yükümlülük pozisyonu (=1+2a+3+5+6a-10-11-12a-14-15-16a)	(3.881.805)	(850)	(430.241)	-
22.	Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değer	-	-	-	-
23.	İhracat	10.905.181	-	1.339.757	1.149
24.	İthalat	11.442.222	4.006	1.379.670	6.626

Grup'un Avro cinsinden uzun vadeli kredileri üzerindeki kur dalgalanmalarına ilişkin kur riski Stellantis Grup tarafından üstlenilmiş olup, 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla bu krediler hariç Grup'un net yabancı para kısa pozisyonu 6.067 TL'dir.

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla Grup'un vergi öncesi karının diğer değişkenler sabit tutulduğunda, ABD Doları, Avro ve diğer yabancı para yükümlülüklerindeki (verilen döviz bazlı envanter ve maddi varlık avansları hariç) %10 değişiklik karşısındaki duyarlılık analizi aşağıdaki gibidir:

Döviz kuru duyarlılık analizi tablosu				
31 Aralık 2021				
	Kar/zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:				
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(6.314)	6.314	-	-
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3- ABD Doları net etki (1+2)	(6.314)	6.314	-	-
Avro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:				
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	(344.362)	344.362	-	-
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	369.726	(369.726)	-	-
6- Avro net etki (4+5)	25.364	(25.364)	-	-
Diğer döviz kurlarının TL karşısında ortalama %10 değerlenmesi halinde:				
7- Diğer döviz net/yükümlülüğü	(42)	42	-	-
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısmı (-)	-	-	-	-
9- Diğer döviz varlıkları net etki (7+8)	(42)	42	-	-
Toplam (3+6+9)	19.008	(19.008)	-	-

Döviz kuru duyarlılık analizi tablosu				
31 Aralık 2020				
	Kar/zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:				
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	(624)	624	-	-
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3- ABD Doları net etki (1+2)	(624)	624	-	-
Avro'nun TL karşısında %10 değerlenmesi halinde:				
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	(387.557)	387.557	-	-
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	388.105	(388.105)	-	-
6- Avro net etki (4+5)	548	(548)	-	-
Diğer döviz kurlarının TL karşısında ortalama %10 değerlenmesi halinde:				
7- Diğer döviz net/yükümlülüğü	-	-	-	-
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısmı (-)	-	-	-	-
9- Diğer döviz varlıkları net etki (7+8)	-	-	-	-
Toplam (3+6+9)	(76)	76	-	-

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)**Faiz riski**

Faiz riski, faiz oranlarındaki değişimlerin finansal tabloları etkileme olasılığından kaynaklanmaktadır. Grup, belirli bir dönemde vadesi dolacak veya yeniden fiyatlandırılacak varlık ve yükümlülüklerin zamanlama uyumsuzlukları veya farklılıklarından dolayı faiz riskine maruzdur. Grup, bu riskini risk yönetimi stratejileri uygulayarak varlık ve yükümlülüklerin faiz değişim tarihlerini eşleştirerek yönetmektedir.

31 Aralık 2021 ve 2020 itibarıyla bilançoda var olan faize duyarlı finansal araçlar üzerinden faiz oranındaki +/- %0,5 değişim olasılığının etkisi şekilde hesaplanmıştır.

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Faiz oranındaki değişim (%)	0,50	0,50
Vergi öncesi kar etkisi	(299)	(182)

Likidite riski

Likidite riski bir şirketin fonlama ihtiyaçlarını karşılayamama riskidir. Likidite riski güvenilir kredi kuruluşlarının vermiş olduğu kredilerin de desteğiyle nakit girişleri ve çıkışlarının dengelenmesiyle düşürülmektedir. Finansal varlık ve yükümlülüklerin vadelerine göre kırılımı bilanço tarihinden vade tarihine kadar geçen süre dikkate alınarak gösterilmiştir. Belirli bir vadesi olmayan finansal varlık ve yükümlülükler bir yıldan uzun vadeli olarak sınıflandırılmıştır.

31 Aralık 2021

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplam (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3 - 12 ay arası (II)	1 - 5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Banka kredileri	7.257.716	8.168.922	604.033	3.488.611	4.076.278	-
Kira yükümlülükleri	10.433	13.779	1.775	5.326	6.678	-
Ticari borçlar	8.768.386	8.852.410	8.851.960	450	-	-
Borçlanma senedi ihraçları	490.909	551.902	6.713	460.402	84.787	-
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	173.105	173.105	173.105	-	-	-
Diğer borçlar	22.921	22.921	22.921	-	-	-
	16.711.916	17.783.039	9.660.507	3.954.789	4.167.743	-
Beklenen (veya sözleşme uyarınca vadeler)						
		Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplam (=I+II+III+IV)				
Türev finansal yükümlülük (net)	2.124	1.090.392	-	-	1.090.392	-
Türev nakit girişleri	-	-	-	-	-	-
Türev nakit çıkışları	2.124	1.090.392	-	-	1.090.392	-
	2.124	1.090.392	-	-	1.090.392	-

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 28 - FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)**31 Aralık 2020**

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplam (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3 - 12 ay arası (II)	1 - 5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Ticari borçlar	7.484.095	7.530.091	7.530.091	-	-	-
Banka kredileri	6.389.534	6.897.077	308.345	2.878.817	3.709.915	-
Borçlanma senedi ihraçları	286.197	305.927	3.831	302.096	-	-
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	141.144	141.144	141.144	-	-	-
Kira yükümlülükleri	14.054	14.054	1.693	5.078	7.283	-
Diğer borçlar	19.006	19.006	19.006	-	-	-
	14.334.030	14.907.299	8.004.110	3.185.991	3.717.198	-
Beklenen (veya sözleşme uyarınca vadeler)	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplam (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3 - 12 ay arası (II)	1 - 5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev finansal yükümlülük (net)	7.276	1.749.667	-	-	1.749.667	-
Türev nakit girişleri	-	-	-	-	-	-
Türev nakit çıkışları	7.276	1.749.667	-	-	1.749.667	-
	7.276	1.749.667	-	-	1.749.667	-

Sermaye yönetimi politikası

Grup'un sermaye yönetiminin birincil amacı, hisse değerlerini maksimize etmek ve işletmelerini desteklemek adına, güçlü kredi derecesini ve sağlıklı sermaye oranlarının devamlılığını sağlamaktır. Grup, ekonomik koşulların değişimi ışığında, sermaye yapısını yönetmekte ve düzeltmeler yapmaktadır.

Grup, sermaye yapısını düzenlemek ve korumak için, hissedarlara yapılan kar payı ödemelerini düzenleyebilir ya da sermayeyi hissedarlara geri verebilir. 31 Aralık 2021 itibarıyla herhangi bir hedef, politika ya da süreç değişikliği yapılmamıştır.

31 Aralık 2021 ve 2020 tarihleri itibarıyla konsolide net borç/özkaynak oranları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2021	31 Aralık 2020
Toplam finansal borç	7.759.058	6.689.785
Nakit ve nakit benzerleri (-)	(4.214.726)	(4.249.809)
Net finansal borç	3.544.332	2.439.976
Özkaynaklar	5.743.391	4.468.611
Net finansal borç/özkaynak oranı	62%	55%

NOT 29 - FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR)

Grup, finansal araçların tahmini rayiç değerlerini hali hazırda mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerleme yöntemlerini kullanarak belirlemiştir. Fakat piyasa bilgilerini değerlendirip rayiç değerleri tahmin edebilmek yorum ve muhakeme gerektirir. Sonuç olarak burada sunulan tahminler, Grup'un cari bir piyasa işleminde elde edebileceği miktarların göstergesi olmayabilir. Rayiç değerleri tahmin edilebilir finansal enstrümanların, değerlerinin tahmini için aşağıdaki yöntem ve varsayımlar kullanılmıştır:

Finansal varlıklar yabancı para cinsinden parasal kalemler bilanço değerinin rayiç değerlerine yakın olması sebebi ile dönem sonu kurları kullanılarak çevrilmiştir. Finansal aktiflerin, (tüketici finansman kredileri hariç) kısa vadeli olmaları ve kredi kaybının önemsenmeyecek ölçüde olmasından dolayı, rayiç değerlerin taşınan değerlerine yakın olduğu kabul edilir. Söz konusu rayiç değerler tüketici finansman kredilerinin ilerdeki nakit akımlarının cari faiz oranı olan yıllık %19,40 (31 Aralık 2020: %16,13) ile iskonto edilmesi ile hesaplanmıştır.

	31 Aralık 2021		31 Aralık 2020	
	Taşınan değer	Rayiç değer	Taşınan değer	Rayiç değer
Finans sektörü faaliyetlerinden alacaklar	4.382.529	3.635.541	2.859.868	2.395.855

Finansal yükümlülükler yabancı para cinsinden parasal kalemler bilanço değerinin rayiç değerlerine yakın olması sebebi ile dönem sonu kurları kullanılarak çevrilmiştir. Ticari borçların ve diğer parasal yükümlülüklerin, kısa vadeli olmasından dolayı, rayiç değerlerin taşınan değerlerine yakın olduğu kabul edilir.

Bu bağlamda, yatırım maliyetleri ile ilgili yabancı para cinsinden uzun vadeli krediler (türev olmayan korunma aracı) ile araçların (Egea, Doblo, Yeni Doblo ve Mini Cargo (MCV)) gerçekleşen ve gelecekte beklenen satışları (korunmaya konu kalem) arasında etkili bir nakit akım korunması ilişkisi bulunmaktadır.

Tofaş Türk Otomobil Fabrikası Anonim Şirketi

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren hesap dönemine ait
konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı notlar (devamı)
(Para birimi aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak belirtilmiştir.)

NOT 29 - FİNANSAL ARAÇLAR (GERÇEĞE UYGUN DEĞER AÇIKLAMALARI VE FİNANSAL RİSKTEN KORUNMA MUHASEBESİ ÇERÇEVESİNDEKİ AÇIKLAMALAR) (Devamı)

Gerçeğe uygun değer ölçümleri

Aşağıda yer alan tablo gerçeğe uygun değer ile ölçülen ve değerlendirme yöntemiyle belirlenen finansal araçların analizini içermektedir. Gerçeğe uygun değer hesaplamaları aşağıda açıklanan aşamalar baz alınarak yapılmıştır:

- Belirli varlıklar ve yükümlülükler için, aktif piyasalardaki kotasyon fiyatı (düzeltme yapılmamış) (Seviye 1).
- Seviye 1 içinde yer alan kotasyon fiyatından başka, varlık veya yükümlülükler için, ya direkt (fiyat olarak) ya da dolaylı (fiyatlardan türetilerek) gözlenebilir girdiler (Seviye 2).
- Gözlenebilir bir piyasa verisi baz alınarak belirlenemeyen varlık ve yükümlülükler için girdiler (gözlenemeyen girdiler) (Seviye 3).

31 Aralık 2021

	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	-	69.285	-
Toplam varlıklar	-	69.285	-
Türev araçlardan doğan finansal yükümlülükler	-	2.124	-
Toplam yükümlülükler	-	2.124	-

31 Aralık 2020

	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	-	69.000	-
Toplam varlıklar	-	69.000	-
Türev araçlardan doğan finansal yükümlülükler	-	7.276	-
Toplam yükümlülükler	-	7.276	-

31 Aralık 2021 tarihinde sona eren dönem içerisinde Grup, ikinci seviye ile birinci seviye arasında ve üçüncü seviyeye ya da üçüncü seviyeden herhangi bir transfer yapmamıştır.

NOT 30 - BAĞIMSIZ DENETÇİ/BAĞIMSIZ DENETİM KURULUŞUNDAN ALINAN HİZMETLERE İLİŞKİN ÜCRETLER

Şirket'in, KGK'nın 30 Mart 2021 tarihinde mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan Kurul Kararına istinaden hazırladığı ve hazırlama esasları 19 Ağustos 2021 tarihli KGK yazısını temel alan bağımsız denetim kuruluşlarınca verilen hizmetlerin ücretlerine ilişkin açıklaması aşağıdaki gibidir:

Raporlama dönemine ait bağımsız denetim ücreti	1 Ocak- 31 Aralık 2021	1 Ocak- 31 Aralık 2020
Yasal ve ihtiyari bağımsız denetim hizmetleri	390	332
Diğer güvence hizmetlerinin ücreti	20	20
Toplam	410	352

NOT 31 - BİLANÇO TARİHİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

Bulunmamaktadır.